

Ministarstvo održivog razvoja i turizma

**PREGLED PRIORITETNIH PROJEKATA U
OBLASTI IZGRADNJE KOMUNALNE
INFRASTRUKTURE ČIJA REALIZACIJA
SE PREDVIĐA U 2013 I 2014. GODINI**

Oktobar, 2013

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. PREGLED PRIORITETNIH PROJEKATA.....	2
A – Projekti iz oblasti vodosnabdijevanja.....	2
1. <i>Izgradnja i rekonstrukcija sistema za snabdijevanje vodom gradskih opština Golubovci i Tuzi .....</i>	2
2. <i>Rješavanje pitanja vodosnabdijevanja Cetinja .....</i>	3
3. <i>Rekonstrukcija gradskog vodovoda „Krkori“ - Andrijevica .....</i>	4
4. <i>Unapređenje sistema vodosnabdijevanja u opštini Tivat izgradnjom rezervoara „Đuraševići“ i „Gradiošnica“ sa vezanim cjevodvodima.....</i>	5
5. <i>Nastavak izgradnje regionalnog vodovoda za opštini Herceg Novi .....</i>	5
6. <i>Unapređenje sistema vodosnabdijevanja u opštini Pljevlja.....</i>	6
7. <i>Rješavanje pitanja vodosnabdijevanja Žabljaka .....</i>	7
8. <i>Unapređenje sistema vodosnabdijevanja u Rožajama .....</i>	7
B – Projekti iz oblasti upravljanja otpadom	8
1. <i>Izgradnja regionalnog centra za obradu otpada za opštine Nikšić, Šavnik i Plužine .....</i>	8
2. <i>Izgradnja sistema ocjednih voda na deponiji „Livade“ u Podgorici .....</i>	8
3. <i>Izgradnja regionalnog centra za obradu otpada za opštine Pljevlja i Žabljak .....</i>	9
4. <i>Sanacija neuređenog odlagališta otpada „Čafe“ u opštini Bar .....</i>	10
5. <i>Izgradnja regionalnog centra za obradu otpada za opštine Berane, Andrijevica, Rožaje i Plav .....</i>	10
6. <i>Sanacija neuređenog odlagališta otpada „Vrtijeljka“ u opštini Cetinje .....</i>	11
7. <i>Izgradnja regionalnog centra za obradu otpada za opštine Bijelo Polje, Mojkovac i Kolašin .....</i>	11
8. <i>Izgradnja regionalnog centra za upravljanje otpadom za opštine Budva, Kotor i Tivat .....</i>	12
9. <i>Sanacija odlagališta otpada .....</i>	13
10. <i>Izgrana sanitarne deponije za opštini Herceg Novi .....</i>	13
11. <i>Izgradnja transfer stanica za područja koja gravitiraju buduće izgradjenim regionalnim centrima za obradu otpada .....</i>	14
C – Projekti iz oblasti upravljanja otpadnim vodama	14
1. <i>Izgradnja uređaja za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV) i kanalizacione mreže u opštini Nikšić .....</i>	14
2. <i>Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV) i nastavak izgradnje pojedinih segmenta kanalizacione infrastrukture na teritoriji opštine Herceg Novi .....</i>	15
3. <i>Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda za opštine Kotor i Tivat .....</i>	15
4. <i>Nastavak izgradnje pojedinih segmenta kanalizacione infrastrukture na teritoriji opštine Kotor .....</i>	16
5. <i>Izgradnja uređaja za prečišćavanje otpadnih voda i segmenata kanalizacione mreže u Pljevljima .....</i>	17
6. <i>Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i pojedinih segmenta kanalizacione infrastrukture na teritoriji opštine Bar .....</i>	18
7. <i>Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i segmenata kanalizacione mreže u opštini Bijelo Polje .....</i>	19
8. <i>Izgradnja kanalizacionog i vodovodnog sistema u južnom dijelu opštine Tivat .....</i>	19
9. <i>Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u opštini Žabljak .....</i>	19
10. <i>Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i segmenata kanalizacione mreže u opštini Plav ..</i>	20
11. <i>Izgradnja uređaja za prečišćavanje otpadnih voda i segmenata kanalizacione mreže u opštini Berane ...</i>	20

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa
u 2013 i 2014. godini

12. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i pojedinih segmenta kanalizacione infrastrukture na teritoriji opštine Cetinje	21
13. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i segmenata vodovodne i kanalizacione mreže u opštini Danilovgrad	21
14. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i pojedinih segmenta vodovodne i kanalizacione infrastrukture na teritoriji opštine Ulcinj	22
15. Izgradnja uređaja za prečišćavanje otpadnih voda i segmenata vodovodne i kanalizacione mreže u opštini Rožaje	23
16. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Plužinama	24
17. Izgradnja uređaja za prečišćavanje otpadnih voda i segmenata kanalizacione mreže u opštini Kolašin	25
I. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kolektorske mreže i rješavnjje pitanja upravljanja kanalizacionim muljem u Glavnom gradu Podgorica	25
II. Zbrinjavanje otpadnih voda opštine Budva	26
3. PREGLED MIŠLJENJA DOBIJENIH OD JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE SA OBRAZLOŽENJIMA MINISTARSTVA.....	33
4. KONSTATACIJE	42

PREGLED PRIORITETNIH PROJEKATA U OBLASTI IZGRADNJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE ČIJA REALIZACIJA SE PREDVIĐA U 2013 I 2014. GODINI

1. UVOD

Pregled prioritentnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture je dokument koji se radi krajem svake godine i ima za cilj da utvrdi prioritete u narednoj godini i predviđi dinamiku realizacije tih projekata, kako bi se planirao budžet, odnosno procijenila sredstva koja će biti potrebno obezbijediti u narednoj godini za njihovu realizaciju. Programom rada Ministarstva održivog razvoja i turizma za 2012. godinu, izrada ovog dokumenta bila je predložena za IV kvartal 2012. godine.

U skladu s ovom obavezom, u decembru 2012. godine urađen je Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013. godini, koji je u formi Nacrta prethodno bio dostavljen svim jedinicama lokalne samouprave i nadležnim državnim institucijama na mišljenje.

Kako je početkom decembra došlo do promjene u sastavu Vlade Crne Gore, materijal nije dostavljan Vladi na usvajanje, već su naknadno tražena mišljenja od svih institucija nad čijim radom Ministarstvo održivog razvoja i turizma vrši nadzor (Agencija za zaštitu životne sredine, Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom, JP „Nacionalni parkovi Crne Gore“, Direkcija javnih radova; Nacionalna turistička organizacija, Centar za ekotoksikološka ispitivanja; JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“; DOO „Vodacom“, DOO „Procon“, kao i od članova Kolegijuma Ministarstva).

Iako nije bilo značajnijih primjedbi i sugestija, zbog protoka vremena i izvjesnih promjena u realizaciji projekata, Pregled prioritetnih projekata iz decembra 2012. godine je početkom 2013. godine inoviran podacima koji sadrže promjene koje su se u međuvremenu desile kada je u pitanju status razmatranih projekata. Budući da je u 2013. godini bilo potrebno da se uradi i Pregled prioritetnih projekata za 2014. godinu, na nivou Ministarstva je odlučeno da se radi jedan dokument sa pregledom prioritetnih projekata za 2013 i 2014. godinu.

U izradi dokumenta korišćeni su *Kriterijumi za utvrđivanje godišnje liste prioritetnih projekata u oblasti komunalne infrastrukture*, koje je Vlada Crne Gore usvojila zajedno sa Pregledom prioritetnih projekata za 2011. godinu.

Projekti su ocjenjivani u okviru šest grupa kriterijuma svrstanih u dvije kategorije - prvom kategorijom obuhvaćene su grupe opštih kriterijuma (grupe A-E), kao što su: (i) državni prioriteti i obaveze, (ii) uticaj na životnu sredinu, (iii) socijalni aspekti, (iv) usaglašenost sa strateškim planskim dokumentima i (v) regionalni značaj projekta; druga kategorija (grupa F) odnosi se na pripremljenost projekta za realizaciju.

Na bazi ovako izvršenog ocjenjivanja po kriterijuma, formira se ukupna ocjena projekta, koja maksimalno može iznositi 5, a zatim i rangiranje projekata po oblastima.

Za projekte iz oblasti upravljanja otpadom, polazeći od raspoloživih sredstava iz kredita Evropske investicione banke – EIB (27 miliona €), sačinjen je predlog mogućih izvora finansiranja za svaki projekat posebno, koji uključuje i sredstva fondova Evropske unije u okviru Instrumenta prepristupne pomoći IPA.

Za projekte iz oblasti upravljanja otpadnim vodama takođe se vodilo računa o raspoloživim sredstvima (sredstva EIB u iznosu od 57 miliona €; sredstva KfW banke u iznosu od oko 60 miliona €, sredstva

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

obezbijedena u okviru programa podrške zemljama Zapadnog Balkana i Turske u procesu pristupanja Evropskoj uniji – IPF i WBIF i sredstva fondova Evropske unije u okviru Instrumenta prepristupne pomoći IPA).

U Pregledu koji slijedi detaljnije je objašnjeno stanje pojedinih projekata i aktivnosti koje se planiraju u 2013 i 2014. godini. Projekti su rangirani na način da redni broj projekta odgovara nivou prioriteta za realizaciju. S obzirom da je pregledom obuhvaćen veći broj projekata od onog koji se može realizovati do kraja 2014. godine, projekti bi se, zavisno od obezbijedenih sredstava, realizovali po redoslijedu prioriteta a saglasno mogućnostima shodno Pregledu koji slijedi.

Nacrt ovog dokumenta upućen je svim jedinicama lokalne samouprave na mišljenje, koje su imale mogućnost da predlože projekte za koje smatraju da treba da se nađu u ovom Pregledu. Mišljenja dobijena od opština data su u poglavlju 3.

Na kraju opisa svakog projekta data je ocjena projekta utvrđena prema *Kriterijumima za utvrđivanje godišnje liste prioritetnih projekata u oblasti komunalne infrastrukture*.

2. PREGLED PRIORITETNIH PROJEKATA

Imajući u vidu prethodno i strateška planska dokumenta u oblasti vodosnabdijevanja i upravljanja otpadom i otpadnim vodama, kao prioriteti za realizaciju u 2013. godini prepoznati su sljedeći projekti.

A – PROJEKTI IZ OBLASTI VODOSNABDIJEVANJA

1. Izgradnja i rekonstrukcija sistema za snabdijevanje vodom gradskih opština Golubovci i Tuzi

Opis projekta: U Pregledu prioritetnih projekata za realizaciju u 2012. godini, ovaj projekat je bio naveden pod nazivom „Projekat vodosnabdijevanja gradske opštine Tuzi - rekonstrukcija vodovodne mreže u naselju Tuzi. S obzirom na povezanost vodovodnih sistema u ove dvije gradske opštine i objedinjenost aktivnosti Glavnog grada na unapređenju ovih vodovodnih sistema, u ovom pregledu prioritetnih projekata, pitanje unapređenja sistema vodosnabdijevanja u gradskim opštinama Golubovci i Tuzi razmatra se kao jedan projekat.

Projekat ima za cilj da obezbijedi kvalitetnu piјaću vodu za stanovnike naselja Golubovci i Tuzi.

Potrebna sredstva i finanisranje: Realizacija Projekta, čija je ukupna vrijednost 12,797 miliona €, započela je 2006. godine kada je Glavni grad, odnosno JP „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, izradio Idejni projekat „Snabdijevanje vodom područja Zete i Malesije“ na bazi kojeg su izgrađeni glavni projekti za izgradnju i rekonstrukciju vodovonih mreža na području ove dvije gradske opštine, u djelovima gdje je situacija po pitanju vodosnabdijevanja bila najlošija i gdje su identifikovani najveći gubici. U prethodnom periodu, Glavni grad je u izgradnju pojedinih dionica ovog sistema uložio 9.879 miliona €. Preostala je izgradnja još nekoliko segmenata vodovodne mreže, čija ukupna vrijednost, prema urađenoj dokumentaciji iznosi 5,213 miliona €. Potrebna sredstva su obezbijedena iz kredita EIB.

Stanje projekta: U prethodnom periodu izgrađen je rezervoar Vuksanlekići zapremine 800 m³, izgrađen je i opremljen bunar u Vuksanlekićima kapaciteta 65 l/s i magistralni cjevovod Ø 250 u dužini od 5,5 km. Započeto je širenje primarne i sekundarne mreže u djelovima gradske opštine Tuzi koji nemaju organizованo vodosnabdijevanje, u dužini od 30 km. U toku 2011. godine, sredstvima koja je obezbijedio Glavni grad Podgorica (680.000 €), realizovane su aktivnosti na rekonstrukciji vodovodne mreže naselja Tuzi u dužini od 12,5 km. Urađena je kompletna projektna dokumentacija na nivou glavnih projekata za sve preostale segmente sistema i isti su revidovani.

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

Imovinsko pravna pitanja su riješena i građevinske dozvole izdate za sve segmente sistema. Nakon dobijene saglasnosti na tendersku dokumentaciju od strane EIB-a, tender je objavljen u oktobru 2012. godine. U skladu sa sprovedenim tenderskim postupkom, izabran je izvođač radova za izgradnju 10 segmenata vodovodne mreže čija je ukupna vrijednost 3,2 miliona €. Za preostala tri (3) segmenta u toku je ponovna procedura izbora izvodjača radova.

Ocjena projekta: 3,465

2. Rješavanje pitanja vodosnabdijevanja Cetinja

Opis projekta: Procijenjeni gubici u vodovodnom sistemu Cetinja su na nivou od preko 70%. Prisutne su restrikcije vode u noćnim satima, a sistem je nerentabilan, jer su zbog velike visinske razlike vodoizvorišta u odnosu na potrošače, troškovi prepumpavanja vode izuzetno visoki. Ovaj projekat ima za cilj da poboljša vodosnabdijevanje Prijestonice i stvori prepostavke za ekonomski održivo funkcionisanje lokalnog vodovodnog i kanalizacionog preduzeća. Prema do sada urađenoj projektnoj dokumentaciji, ukupna vrijednost projekta za sveukupno rješavanje pitanja vodosnabdijevanja procijenjena je na 11,5 miliona €, s tim da se projekat realizuje u više faza, tokom nekoliko godina.

U novembru 2010. godine formiran je Koordinacioni odbor za implementaciju Akcioneog plana za rješavanje pitanja vodosnabdijevanja Cetinja. Akcioni plan obuhvata pregled kratkoročnih i dugoročnih ulaganja i mjera na rješavanju pitanja vosonabdijevanja Prijestonice. Kratkoročnim mjerama obuhvaćene su: a) Program izmirenja prioritetnih dugovanja JP "Vodovod i kanalizacija" Cetinje; b) Program stvaranja uslova za rad; c) Program očuvanja pogonske spremnosti; d) Program dovođenja sistema u mjerno stanje; e) Program pripreme za mjerenje i detekciju iscurivanja; f) Program mjerenja, CCTV inspekcije detekcije gubitka, sanacije i odlaganja kvarova; ukupna procijenjena finansijska sredstva za realizaciju navedenih mjera iznose 3,3 miliona €. Dugoročne mjere obuhvataju aktivnosti na smanjenju gubitaka u mreži kao i sprovođenju mjera energetske efikasnosti i osavremenjavanju upravljanja i održavanja sistema, aktivnosti na boljoj iskorišćenosti postojećih vodoizvorišta i istraživačke radove na obezbjeđivanju novih, kao i stvaranje uslova za ekonomski održivo funkcionisanje lokalnog vodovodnog i kanalizacionog preduzeća.

Potrebna sredstva i finansiranje: U postupku svodenja mjera obuhvaćenih Akcionalim planom u realnije okvire, definisane su neophodne mjere za koje je potrebno obezbijediti sredstva u iznosu od 3,3 miliona €. Studijom izvodljivosti, procijenjeno je da je za sprovođenje hitnih mjera potrebno obezbijediti sredstava u iznosu od 3,268 miliona €. Pored toga, u okviru IPA PPF 2011 obezbijedena su sredstva u iznosu od 155.295 € za izradu Studije izvodljivosti, a iz WBIF 2011 obezbijeden je grant u iznosu od 250.000 € za konsultantske usluge koje prethode izvođenju radova (projektovanje, izrada tenderske dokumentacije itd.), tako da je ukupna vrijednost ove faze projekta utvrđena na iznos od 4,473 miliona €. Preostali dio sredstava obezbijeđen je iz kredita Evropske investicione Banke.

Stanje projekta: Od tehničke dokumentaciju koja se odnosi na trenutno definisane mјere, izrađen je Glavni projekat rekonstrukcije cjevovoda "PS Podgor – PS Višnjica" u aprilu 2010. godine i isti je revidovan u maju 2010. godine. Za ostale mјere u toku je izrada potrebne tehničke dokumentacije, kao neophodnog preduslova za njihovu realizaciju.

Tokom 2011. godine, sredstvima u iznosu od 300.000 € koje je obezbijedila Vlada Crne Gore, realizovane su sljedeće aktivnosti: (i) Izgradnja 17 mjernih stanica duž distributivnog vodovodnog sistema od izvorišta Podgor do glavnih gradskih rezervoara Zagrablje i Sandin vrh; (ii) programiranje centralnog SCADA sistema za daljinski nadzor i sakupljanje podataka kojim je omogućeno da se monitoring podataka sa mjernih stanica vrši iz centralne jedinice koja se nalazi u sjedištu JP "Vodovod i kanalizacija" Cetinje; (iii) sanacija kvarova na distributivnom cjevovodu; (iv) mjerenja protoka u gradskoj mreži kojima je potvrđeno da su gubici u ovom dijelu vodovodnog

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

sistema dominantni uzrok stanja vodosabdijevanja Prijestonice; (v) ugradnja zatvarača u čvoristima primarne gradske mreže u cilju početka aktivnosti na detekciji i sanaciji gubitaka.

Kao nastavak gore navedenih aktivnosti, iz kredita Abu Dabi fonda namijenjenog izgradnji regionalnog vodovodnog sistema na potezu Čafe-Ulcinj, preusmjereno je 500.000 € za aktivnosti na poboljšanju vodosabdijevanja Cetinja. Programom realizacije mjera iz ovih sredstava obuhvaćene su sljedeće aktivnosti:

(i) rekonstrukcija elektro-mašinske opreme u pumpnim stanicama (PS) Podgor i Uganska vrela i izgradnja mjerno regulacionog bloka na glavnem cjevovodu Velja gora - Lašor. Vrijednost ove investicije je 380.000 € i njom se obezbeđuje zamjena postojećih pumpnih agregata u PS Podgor; dogradnja kaptaže i zamjena pumpnih agregata u PS Uganska vrela i izgradnja regulacionog bloka na glavnem cjevovodu Velja Gora - Lašor. Rekonstrukcijom PS Uganska vrela, koja je izvršena u decembru 2012. godine i drugih aktivnosti na poboljšanju sistema, znatno je uvećana njegova energetska efikasnost. Mjesečni računi za utrošenu električnu energiju u zimskom periodu umanjeni su za oko 35.000 €, dok će ušteda u ljetnjim periodu iznositi oko 12.000 €/mjesečno, tako da će postojeći godišnji račun za električnu enegriju lokalnog vodovoda biti umanjen za 30%;
(ii) aktivnost na zoniranju i otklanjanju kvarova u sekundarnoj gradskoj mreži i kućnim priključcima; za ovu mjeru je utrošeno oko 120.000 € i rezultiraće podjelom gradske mreže u 12 mjernih zona što omogućava da se započnu radovi na sanaciji ovog dijela vodovodnog sistema, sa najvećim gubicima, po zonama i po prioritetima.

Gore navedenim aktivnostima u periodu 2011-2013. godina koordinirala je Komisija Vlade Crne Gore, a mjeru je provodila Jedinica za implementaciju kojom je rulovodilo JP «Regionalni vodovod Crnogorsko primorje».

Uporedno je rađeno na izradi Studije izvodljivosti vodosabdijevanja Prijestonice Cetinje. Obradivač je francuska kompanija Safage, koju je odabrala na tenderu Delegacija Evropske unije. Na osnovu pripremljene tenderske dokumentacije na koju jse saglasnost dala EIB, izvršen je izbor izvođača radova. Izabrana je kompanija Hydroing d.o.o Osijeka sakojom je zaključen ugovor u avgustu 2013. godine. Vrijednost Ugovora je 419.000 €. U toku je izrada projektne dokumentacije za prioritetne segmente vodovodne mreže, a do februara 2014. godine se očekuje i glavni projekat ukupne vodovodne mreže prijestonice Cetinje.

Nema prostorno planskih i imovinsko pravnih prepreka za realizaciju projekta.

Ocjena projekta - 3,3665

3. **Rekonstrukcija gradskog vodovoda „Krkori“ - Andrijevica**

Opis projekta: Rekonstrukcija gradskog vodovoda „Krkori“, u dužini od 13 km svrstana je u Višegodišnjim investicionim planom opštine Andrijevica za 2009-2013. godinu, kao jedan od projekata sa najvećim prioritetom. Projektom je predviđena zamjena postojećih cementno-azbestnih cijevi čija upotreba, saglasno propisima EU, nije dozvoljena u sistemima vodosabdijevanja piјaćom vodom. S obzirom na vrstu materijala od kojih je cjevovod izgrađen, postoji realna opasnost po život i zdravlje stanovništva koje koristi vodu iz ovog vodovoda. Predviđeno je da se sa ovog vodovoda snabdijevaju sva domaćinstva sa gradskog područja Andrijevice i dio domaćinstava iz jednog broja mjesnih zajednica van grada.

Potrebna sredstva i finanisranje: Predračunska vrijednost radova na osnovu projektne dokumentacije za rekonstrukciju gradskog vodovoda koju je uradila Opština Andrijevica, iznosi 832.431 €. Iz budžeta lokalne samourave do sada je uloženo 30.000 €. U okviru donacije Fonda za Zapadni Balkan - WBIF 2012, vrijedne 700.000 €, namijenjene za izradu tenderske dokumentacije za projekte koji će se realizovati u sedam opština, dio sredstava opredijeljen je i za izradu tenderske dokumentacije za ovaj projekat. Iz investicionog granta WBIF odobrena su sredstava u iznosu od 400.000 € za realizaciju ovog projekta. Preostala sredstva obezbjedena su iz kredita EIB. Opština je, međutim, izrazila interesovanje za izgradnjom mini hidroelektrane čiji se jedan dio poklapa sa trasom planiranog vodovoda. U svrhu kasnijeg iskorišćenja energetskog potencijala

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

izvorišta, predviđeno je da se na jednom dijelu mreže, umjesto cijevi Ø 350 ugrade cijevi Ø 800, tako da se visina investicije uvćala i sada izosi 2,387 miliona €.

Stanje projekta: Urađen je i revidovan novi projekat kojim su obuhvaćene navedene izmjene. Ne postoje ograničanja prostorno planske i imovinsko pravne prirode za realizaciju projekta. U toku izrada tenderskog dokumenta.

Ocjena projekta - 3,2360

4. Unapređenje sistema vodosnabdijevanja u opštini Tivat izgradnjom rezervoara "Đuraševići" i "Gradiošnica" sa vezanim cjevovodima

Opis projekta: Poluostrvo Luštica je južni dio opštine Tivat i sastoji se od MZ Krtoli i MZ Krašići. Za potrebe snabdijevanja vodovodnog sistema poluostrva Luštica koriste se topliški bunari i regionalni vodovodni sistem sa raskrsnice na magistrali Kotor – Tivat. Kod topliških bunara, u sušnom dijelu godine, osim značajnog smanjenja izdašnosti, dolazi i do znatnog zaslajivanja vode u bunarima. Kako bi se rješili ovi problemi, započela je druga faza izgradnje tranzitnog cjevovoda od Solila za punjenje budućeg rezervoara Đuraševići (u obalnoj saobraćajnici), kao i zamjena postojećih azbest cementnih i PVC distributivnih cjevovoda duž sjeverne obale Luštice. Izgradnjom rezervoara sa veznim cjevovodima stekli bi se uslovi za daljnji razvoj sistema za vodosnabdijevanje Luštice.

Topliški bunari se takođe koriste i za potrebe snabdijevanja vodovodnog sistema Gradiošnice. Pored problema sa zaslajivanjom ove vode, problem predstavlja i to što se pojedini potrošači u Gradiošnici nalaze na kotama višim od I zone vodosnabdijevanja, zbog čega je potrebno ostvariti visoke pritiske u mreži kako bi se omogućilo vodosnabdijevanje. Visoki pritisci dodatno dovode do pucanja cijevi i havarija na vodenim pumpama. Od 2010. godine stekli su se uslovi za prijem vode iz regionalnog vodovoda. Kako bi se omogućilo preuzimanje vode iz regionalnog vodovoda i njena distribucija potrebno je izgraditi odgovarajući prijemni rezervoarski prostor i cjevovode za njegovo punjenje i distribuciju vode, zbog čega je potrebno izgraditi rezervuar u naselju Gradiošnica sa veznim cjevovodima i distributivnom mrežom.

Potrebna sredstva i finanisranje: Na osnovu urađenih glavnih projekata ukupno potrebna sredstva za izgradnju rezervoara "Đuraševići" i "Gradiošnica", iznose 3,0 miliona € sa uračunatim PDV-om (1,0 milion € za rezervoar "Đuraševići" i 2,0 miliona € za rezervoar "Gradiošnica"). Sredstva za realizaciju projekta nijesu obezbijeđena.

Stanje projekta: Optina Tivat uradila je i revidovala glavne projekte izgradnje rezervoara "Đuraševići" i "Gradiošnica". Ne postoje prostorno-planska ograničenja za realizaciju navedene investicije. Za izgradnju rezervoara "Đuraševići" ne postoje ni ograničenja imovinsko-pravne prirode jer lokacija na kojoj je predviđena izgradnja u vlasništvu Opštine, dok je za lokaciju rezervoara "Gradiošnica" u postupku rješavanje imovinsko-pravnih odnosa.

Ocjena projekta: 3,089

5. Nastavak izgradnje regionalnog vodovoda za opštinu Herceg Novi

Opis projekta: Regionalni vodovod za Crnogorsko primorje stavljen je u funkciju sredinom 2010. godine, a zvanično puštanje u rad obavljeno je 29. septembra 2010. godine. Puštanjem sistema u rad, stvorene su pretpostavke da se na ovaj sistem priključe lokalni vodovodi u opštinama Budva, Kotor, Tivat i Bar. U 2011 i 2012. godini nastavljene su aktivnosti na izgradnji dijela sistema od prekidne komore „Ćafe“ do rezervoara „Bijela Gora“, odnosno do hotelskog kompleksa na Velikoj plaži u Ulcinju (izgradnja cjevovoda, izgradnja prekidnih komora Ćafe i Bratica i pumpne stanice „Belveder“ tako da je i ovaj dio regionalnog vodovoda zvanično pušten u rad 13.07.2012. godine. Od 6 primorskih gradova, jedino opština Herceg Novi nije povezana na regionalni vodovodni sistem.

Prema glavnom projektu regionalnog vodovoda, povezivanje opštine Herceg Novi na regionalni vodovodni sistem u količini od 200 l/s bilo je planirano izgradnjom cjevovoda DN500 od prekidne

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

komore „Tivat“ do podmorskog cjevovoda u Opatovu, u dužini od oko 3,75 km. Međutim, 2010. godine opština Herceg Novi je izradila analizu potreba za vodom i opredijelila se za priključenje na regionalni vodovodni sistem iz dva pravca - prvi, projektovani, preko Opatova, u količini od 130 l/s, i drugi, u količini od 70 l/s, koji bi, sa priključka na regionalni vodovod kod kružnog toka na spoju Jadranske magistrale sa lokalnim putem prema Radovićima, isao zajedničkim cjevovodom opština Tivat i Herceg Novi do skretanja za naselje Krašići, odakle bi dalje nastavio prema Luštici i obezbjedio vodu za naselja na ovom poluostrvu.

Nakon toga, a pošto je Vlada Crne Gore potpisala ugovor o izgradnji turističkog kompleksa na području bivše kasarne u Kumboru sa investitorom iz Azerbejdžana, pojavila se potreba za obezbjedenjem vode iz regionalnog vodovodnog sistema i ovom lokalitetu, sto je ponovo aktuelizovalo potrebu povezivanja opštine Herceg Novi na regionalni vodovod.

Na sastanku između predstavnika Opštine Herceg Novi i JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“, održanom u avgustu 2013. godine, usaglašen je zaključak da je tehnički najbolje i finansijski najodrživije rješenje da se opština Herceg Novi poveže na regionalni vodovod od strane Opatova, ali sa izvjesnim izmjenama rješenja koja su predviđena osnovnim projektom. Ovo rješenje podrazumijeva da se cjelokupna količina od 200 l/s isporučuje opštini Herceg Novi putem dvostrukog podmorskog cjevovoda Opatovo - Sv. Neđelja, ali na način da se na brdu Jošica izgradi prekidna komora za prijem vode, koja bi istovremeno imala i funkciju lokalnog distributivnog rezervoara. Ova prekidna komora će biti pozicionirana tako da obezbijedi da se od predviđenih 200 l/s vode, 70 l/s može dopremiti gravitacijom do poluostrva Luštice, dok će preostalih 130 l/s (uključujući 20 l/s za objekte planirane na prostoru bivše kasarne u Kumboru) biti namijenjeno za područje Hercegnovske rivijere. Na ovaj način će se, uz niže troskove investicije (tehnicko rješenje preko pravca Radovići - Luštica je dvostruko skuplje) i skraćenje roka implementacije sa 2 godine na 15 mjeseci, obezbijediti potrebe za vodom kako je to traženo u Analizi Opštine Herceg Novi.

Potrebna sredstva i finansiranje: Procjenjuje se da je za realizaciju konačne verzije projekta potrebno oko 3,5 miliona €, ali će visina investicije i izvori finansiranja biti poznati nakon što se uradi projektna dokumentacija. Za sada njesu definisani izvori finansiranja, ali je jedna od mogućnosti da se finansira iz nakanade na investicije, koju plaćaju investitori objekata u opštinama Crnogorskog primorja.

Stanje projekta: Dio regionalnog vodovodnog sistema u opštini Herceg Novi je izgrađen još prije 20-ak godina i stavljen je u funkciju lokalnog vodovodnog sistema. U konačnom rješenju mala dionica ovog cjevovoda bi se koristila za transport vode do buduće prekidne komore na brdu Jošica, dok bi se ostatak i dalje koristio u sklopu lokalnog vodovodnog sistema za potrebe snabdijevanja vodom, iz regionalnog vodovoda, poluostrva Luštice, planiranih objekatima na prostoru bivse vojne kasarne u Kumboru, kao i Hercegnovske rivijere na potezu Zelenika - Kamenari. Projektni zadatak za izradu glavnog projekta i raspisivanje tendera se očekuju nakon potpisivanja Sporazuma o međusobnim pravima i obavezama između opštine Herceg Novi i JP “Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“. Ukoliko se u periodu do kraja godine obezbijede izvori finansiranja, za očekivati je da će opština Herceg Novi do kraja 2014. godine biti priključena na regionalni vodovodni sistem.

Ocjena projekta - 2,916

6. Unapređenje sistema vodosnabdijevajna u opštini Pljevlja

Opština Pljevlja je, prilikom davanja mišljenja na Pregled prioritetnih projekata za realizaciju u 2012. godini, predložila da se u Pregled uvrsti i projekat rekonstrukcije glavnog dovoda sirove vode Potpeć-Pliješ sa povratnim cjevovodom, ukazujući na probleme koje opština ima u obezbjedivanju kvalitetne vode za piće. Cijeneći zahtjev Opštine Pljevlja opravdanim, projekat je uvršten u Pregled prioritetnih projekata i vrednovan u skladu sa Kriterijuma. Tokom 2013. godine, međutim, od strane Opštine Pljevlja ukazano nam je da je, pored glavnog dovoda vode, cjelokupni

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

vodovodni sistem Pljevalja u lošem stanju i da zahtijeva hitno preduzimanje mjera kako bi se doveo u ispravno stanje. Na ovo ukazuju i rezultati ispitivanja ispravnost vode za piće.

Opis projekta: Sistem vodosnabdijevanja opštine Pljevlja koristi vodu sa četiri vodoizvorišta, a pokrivenost urbanog dijela opštine u odnosu na broj stanovnika je 95%. Gubici u mreži iznose 64%, što je posljedica lošeg stanja vodovodne mreže. Jedan od najvećih problema ipak predstavlja kvalitet vode za piće. Sa izvora Mandojevac - Zmajevac - Vrela, voda za piće se azbest cementnim cijevima Ø 200, Ø 250 i Ø 400 transportuje do postrojenja za preradu pitke vode Pliješ, odakle se distribuira u gradsku vodovodnu mrežu. Zbog dotrajalosti sistema za dovod vode umjesto projektovanih 127 l/s na postrojenje dotiče svega 60 l/s vode, što je nedovoljno, pa se nedostajuća količina obezbjediće iz akumulacije jezera Otilovići, koja je neuporedivo lošijeg kvaliteta i otežava rad postrojenja Pliješ koje nije projektovano za takvu vodu. Zbog toga je voda za piće često zamućena i neodgovarajućih drugih parametara.

Potrebna sredstva i finansiranje: Procijenjena vrijednost projekta je 10,5 miliona € od čega je 5,6 miliona € potrebno za rekonstrukciju glavnog cjevovoda Potpeć - Pliješ. Sredstva za finansiranje nijesu obezbijeđena.

Stanje projekta: Urađen je glavni projekat i revidovan po starom Zakonu o planiranju i uređenju prostora iz 2005. godine, zbog čega je potrebno ponovo izvršiti reviziju u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08 i 34/11).

Ocjena projekta - 2,90

7. Rješavanje pitanja vodosnabdijevanja Žabljaka

Opis projekta: Kontinuitet u snabdijevanju vodom opštine Žabljak nije zadovoljavajući i česte su restrikcije vode, naročito u periodu avgust-septembar. Osnovni cilj ovog projekta je stvaranje uslova za poboljšanje sistema snabdijevanja vodom na području opštine Žabljak, dok su specifični ciljevi, smanjenje gubitaka u vodovodnoj mreži, efektivnije upravljanje vodnim resursima, kao i stvaranje prepostavki za uspješno funkcionisanje nadležnog komunalnog preduzeća. Studija izvodljivosti razmatrala je dvije varijante: (i) varijanta 1 se odnosi na unapređenje postojećeg sistema vodosnabdijevanja (ovom vrijantom obuhvaćeni su unapređenje zone vodosnabdijevanja sa izvorišta „Oko“ i „Mlinski potok“, ugradnju ultrazvučnih mjerača protoka na vodozahvatima, unapređenje postojećeg izvorišta izgradnjom novih bunara na izvorištu Mlinski potok, ugradnju vodomjera i automatike, izgradnja novog cjevovoda na dionici od CS „Žabljak“ do rezervoara „Razvršje“; ugradnja nove pumpe u PS „Žabljak“, detekcija gubitaka u vodovodnoj mreži i zamjena starih i oštećenih i asbestno cementnih cijevi, kao i popravka drugih nedostataka u mreži) (ii) varijanta 2 predviđa uključenje u sistem izvorišta „Bukovica“ (predložena koncepcija rešenja predviđa zahvatanje vode sa izvora „Bukovica“ i njeno potiskivanje posredstvom pumpi i potisnog cjevovoda do prekidne komore, odakle se gravitacionim putem dovodi do postojećeg rezervoara „Žabljak“; prema raspoloživim podlogama utvrđeno je da se izvor Bukovica pojavljuje na koti od oko 1330 mn m i da se postojeći rezervoar, zapremine 1480 m³, nalazi na koti 1494 mn m).

Potrebna sredstva i finansiranje: Prema Studiji izvodljivosti, sredstva potrebna za realizaciju Projekata prema varijanti 1, koja je i preporučena od strane Obrađivača, utvrđena je na iznos od 473.808 €, a prema varijanti 2 (koja uključuje i aktivnosti obuhvaćene varijantom 1) 2.256.006 €. Izvori finansiranja za realizaciju Projekta još nisu definisani.

Stanje projekta: Završena je izrada Studije izvodljivosti za vodosnabdijevanje opštine Žabljak i ista je revidovana. U dijelu stvaranja prostorno-planskih prepostavki za realizaciju projekta, urađen je PUP opštine Žabljak na osnovu kojeg se mogu izdati UT uslovi za realizaciju projekta prema varijanti 1.

Ocjena projekta - 2,548

8. Unapređenje sistema vodosnabdijevanja u Rožajama

Opis projekta: Projekat obuhvata rekonstrukciju primarnog cjevovoda za vodosnabdijevanje od

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

vodoizvorišta na Vrelu Ibra do rezervoara, u dužini od 7,4 km i izgradnju rezervoara zapremine 2.000 m³. Iako je u prethodnom periodu razmatran kao poseban projekat, u ovom pregledu prioritetnih projekata, ovaj projekat je obuhvaćen projektom "Izgradnja uređaja za prečišćavanje otpadnih voda i segmenata vodovodne i kanalizacije mreže u opštini Rožaje".

B - PROJEKTI IZ OBLASTI UPRAVLJANJA OTPADOM

1. Izgradnja regionalnog centra za obradu otpada za opštine Nikšić, Šavnik i Plužine

Opis projekta: Izgradnja regionalnog centra za **obradu otpada** za opštine Nikšić, Šavnik i Plužine predviđena je na teritoriji opštine Nikšić, na lokalitetu Budoš, udaljenom oko 3 km od sadašnjeg gradskog odlagališta otpada.

Potrebna sredstva i finanisanje: Na osnovu Nacrta glavnog projekta, vrijednost investicije utvrđena je 17.812 miliona €, od čega je za I fazu (izgradnja tijela deponije, nabavka opreme za deponiju i izgradnja pristupnog puta) potrebno obezbijediti 9,623 miliona €. Za nadzor i obaveze po osnovu izrade tenderske i dijela projektne dokumentacije, obezbijedena su sredstva u iznosu od 383.000 € (iz državnog budžeta, IPF TA i kredita). Izgradnja I faze deponije finansiraće se iz kredita EIB-a namijenjenog projektima iz oblasti upravljanja otpadom.

Stanje projekta: Lokacija deponije je prostorno-planski definisana (Skupština opštine Nikšić je usvojila Izmjene i dopune prostornog plana tokom novembra 2009. godine kojima se prostorno-planski definisala lokacija ove deponije); zemljište je u privatnom vlasništvu (budući da više lica polaže pravo vlasništva na zemljištu, u toku sudski postupak za dokazivanje prava vlasništva, uporedo je u toku upravni postupak i očekuje se rješavanje ovog pitanja polovinom ove godine); opštine Nikšić, Plužine i Šavnik osnovale su zajedničko preduzeće za upravljanje deponijom, d.o.o.Budoš; urađeni su Studija izvodljivosti i Elaborat procjene uticaja deponije na životnu sredinu; u toku je revizija glavnog projekta; zbog izmjena u glavnom projektu, izvršenih radi povećanja kapaciteta deponije, pripremljen je Nacrt elaborata procjene uticaja na životnu sredinu; sredstva za angažovanje odabranog konsultanta (COWI) za izradu ovog elaborata su obezbijedena kroz podršku WBIF 2010 (West Balkan Investment Framework). Nacrt Glavnog projekta uradila je kompanija „IK Konsalting i projektovanje“ Beograd, 2010. godine. Reviziju Glavnog projekta obavila je JU „Institut za razvoj i istraživanje u oblasti zaštite na radu“- Podgorica. Reviziona komisija (VI Izvještaj revizije 20.08.2012.godine), je Glavni projekat ocijenila negativno, jer Obradivač nije otklonio nedostatke na koje im je ukazano. Angažovana je kompanija „Hydro Gis System“ sa ciljem da uradi super-reviziju Glavnog projekta. Izvještaj o super-reviziji je završen u januaru 2013. godine, sa ciljem da se sugestije Hydro GIS-a uvaže i u skladu sa tim dostavi izmijenjeni Glavni projekat. Konsultant COWI je pripremio Procjenu rizika za pripremu tenderske dokumentacije po FIDIC Crvenoj knjizi.

Ocjena projekta - 4,4055

2. Izgradnja sistema ocjednih voda na deponiji „Livade“ u Podgorici

Opis projekta: Izgradnjom sanitarne deponije "Livade" u Podgorici nije riješeno pitanje ocjednih voda iz deponije. Naime, sada se vrši recikulacija ocjednih voda u tijelo deponije iz posebnog rezervoara čiji zidovi nijesu betorini i vodopropusni su. Zbog toga postoji realna opasnost da ocjedne vode dopsiju u podzemne vode koje se nalaze ispod lokacije deponije i mora se uraditi trajno rješenje koje predviđa izgradnju sistema za tretman tih voda nakon čega bi se ispustile u kanalizaciju. Zbog negativnog uticaja otpadnih voda na životnu sredinu, ovaj projekat je od Glavnog grada Podgorice i od strane Ministarstva ocijenjen urgentnim. Sistem ocjednih voda razrađen je u okviru Glavnog projekta za izgradnju deponije.

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

Potrebna sredstva i finanisranje: Sredstva potrebna za izgradnju sistema procijenjena su na 2,377 milion €. Iz kredita EIB obezbijeđeno je 1,867 miliona €, 440.000 € je obezbijeđeno iz budžeta Glavnog grada, a 70.000 € je podrška u izradi tendreske dokumentacije iz WBIF TA.

Stanje projekta: Urađen je Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu i idejno rješenje postrojenja za prerađu procjednih voda. Urađena je tenderska dokumentacija za izbor projektanta i izvođača radova, kao i tenderska dokumentacija za izbor nadzora nad izgradnjom i pribavljena saglasnost EIB na istu. Na bazi ove dokumentacije raspisan je tender za izbor projektanta i izvođača radova, kao i za izbor nadzora nad izgradnjom. Postupak otvaranja tendera sproveden je u junu 2012.godine. U predviđenom roku dostavljene su dvije ponuda (konzorcijum "WEHERLE/WTA", Austrija i "SADE", Srbija). Nakon izvršene evaulacije Komisija je odlučila da poništi tender, jer nijedna firma nije zadovoljila zahtjeve tendera.

Pozivajući se na EU Direktive u oblasti otpadnih voda, međunarodni ekspert "COWI" je ukazao Komisiji za evaluaciju tendera i DOO "Deponija" da Pravilnik o kvalitetu i sanitarno tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u javnu kanalizaciju ("Službeni list CG", br. 48/08, 9/10) postavlja visoke kriterijume u dijelu hlorida budući da u zemljama EU povećana koncentracija hlorid nije definisana kao limitirajući faktor za ispuštanje otpadnih voda u kanalizaciju ili recipient. S tim u vezi, DOO "Deponija" je pripremilo zahtjev za izmjenu Pravilnika u dijelu koji se odnosio na koncentraciju hlorida na bazi čega je izvršena izmjena Pravilnika (izmjene su objavljene u "Službenom listu CG" od 8.10.2012.godine). Pripremljena je nova tenderska dokumentacija čiji su zahtjevi usklađeni sa izmjenama u Pravilniku. Novi tender je objavljen 24.10.2012. godine, a otvaranje ponuda je obavljeno 20.12.2012. godine. Polovinom marta ove godine odabran je ponuđač za projektovanje i zvođenje radova.

U aprilu 2012. godine objavljen je tender za izbor nadzora nad izvođenjem radova. Ovaj tender je poništen i ponovo raspisan u oktobru 2012. godine. Evaluacija ponuda je završena, a Ugovor za usluge nadzora potpisani je 16.09.2013. godine.

Ocjena projekta - 4,342

3. Izgradnja regionalnog centra za obradu otpada za opštine Pljevlja i Žabljak

Opis projekta: Strateškim master planom predviđena je izgradnja zajedničke deponije za opštine Pljevlja i Žabljak. Nakon odustajanja od prvobitno definisane lokacije deponije na lokalitetu Jelin potok, Opština Pljevlja je kroz usvojeni PUP Pljevlja definisala novu lokaciju - Repetitor.

Potrebna sredstva i finanisranje: Visina investicije za izgradnju deponije (I faza), po prvom nacrту Studije izvodljivosti, iznosi 8,7 miliona €. Ukupna vrijednost projekta treba uvećati za troškove izgradnje pristupnog puta u iznosu od 2,2 miliona €. Ovim iznosom obuhvaćeni su i troškove u iznosu od 298.000 € za konsultantske usluge (donacija IPF). Planirano je da sredstva za izgradnju deponije budu obezbijeđena iz donacije (IPA Operativnim programom za regionalni razvoj 2012-13 predviđeno je 2,8 miliona € za ove namjene), dok će se preostali dio sredstava namijenjenih izgradnji obezbijediti iz kredita EIB. Izvor sredstava za izgradnju pristupnog puta još uvjek nije u potpunosti definisan, ali se očekuje da sredstva budu obezbijeđena iz kredita EIB. Ranije je ugovorena izrada Glavnog projekta za iznos od 177.000 € i on će se ralizovati u 2014. godini, kao i njegova revizija (10.000 €). Ovi troškovi, kao i troškovi izrade tenderske dokumentacije, obuhvaćeni su prehodno navedenom sumom od 257.000 €.

Stanje projekta: Lokacija deponije je prostorno - planski definisana. Zemljiste predviđeno za deponiju je u državnom vlasništvu. Kroz podršku EU - WBIF 2010 obezbijeđen je konsultant koji izrađuje Studiju izvodljivosti sa idejnim rješenjem i Elaboratom procjene uticaja deponije na životnu sredinu. Urađen je Nacrt elaborata i Nacrt studije sa idejnim rješenjem. Ugovorena je izrada Glavnog projekta i njegova revizija. Očekuje se početak izrade ovog dokumenta.

Ocjena projekta - 3,9345

4. Sanacija neuređenog odlagališta otpada „Ćafe“ u opštini Bar

Opis projekta: Državnim planom upravljanja otpadom, predviđena je sanacija neuređenih odlagališta otpada sa količinom otpada koja je veća od 1000 m³. Odlagalište „Ćafe“ bilo je zvanično odlagalište otpada za opština Bar. Nalazi se uz morsku obalu, uz putni pravac Bar - Ulcinj i zbog neadekvatnih uslova odlaganja, zatvoreno je od strane nadležne inspekcije. Prema Strateškom master planu za upravljanje otpadom, projekat sanacije neuređenog odlagališta „Ćafe“ spada u visoke prioritete.

Potrebna sredstva i finanisranje: prema Glavnom projektu visina investicije iznosi 3,821 miliona €. Nakon odustajanja od finansiranja izgradnje deponije na Možuri, EIB je izrazila spremnost da finansira ovaj projekat. Iz kredita će se finansirati izvođenje radova i nadzor (3,704 miliona €). Kroz program tehničke podrške WBIF 2010 obezbijedeno je 97.400 € za izradu Idejnog rješenja i, pripremu tenderske dokumentacije za izbor projektanta i izvođača radova i tenderske dokumentacije za nadzor nad radovima, a iz budžeta Opštine Bar 29 000 €. Iz kapitalnog budžeta obezbijedeno je 20.000 € za izradu Elaborata za geotehnička istraživanja i geodetska snimanja terena. Sredstva su prenesena Opštini Bar koja je raspisala tender za izbor obrađivača. Odabrana firma je uradila navedeni elaborat.

Stanje projekta: Urađen je Glavni projekat i odabran njegov revident. Revident je utvrdio značajne nedostatke u Glavnem projektu, pa je odlučeno da se projekat realizuje po modelu Žute knjige FIDIC (projektovanje i izgradnja). Odabran je obrađivač Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu. U toku je izrada Idejnog rješenja i tenderske dokumentacije za izbor projektanta i izvođača radova, kao i nadzora nad izgradnjom.

Ocjena projekta - 3,805

*Prioritetni projekti koji će biti realizovani u 2013. ili 2014. godini
u zavisnosti od mogućnosti obezbjeđenja finansijskih sredstava ili drugih uslova*

5. Izgradnja regionalnog centra za obradu otpada za opštine Berane, Andrijevica, Rožaje i Plav

Opis projekta: Strateškim master planom za upravljanje otpadom predviđeno je da se za opštine Berane, Andrijevica, Plav i Rožaje gradi zajednička sanitarna deponije. Na osnovu Studije za izbor lokacije za izgradnju deponije, Opština Berane se opredijelila da ovaj projekat realizuje na svojoj teritoriji, na lokaciji "Vasove vode".

Potrebna sredstva i finanisranje: Prema Glavnom projektu vrijednost investicije iznosi 9,3 miliona €, od čega sredstva potrebna za realizaciju I faze iznose oko 5,5 miliona €. Aktivnosti u okviru I faze projekta obuhvataju: sanaciju postojećeg neuređenog odlagališta, nivelaciju terena, izradu podloge, izgradnju sistema ocjednih voda, zatvaranje sanitарне kade, sakupljanje i spaljivanje gasa, izgradnju pristupnog puta, nabavku opreme za deponiju i izgradnju reciklažnog centra. EIB nije podržala finansiranje izgradnje ove deponije za potrebe četiri navedene opštine, iako su bile stvorene sve pretpostavke da se projekat relativno brzo realizuje. U pregovorima sa EIB-om, postignuto je da EIB prihvati finansiranje izgradnje deponije na lokaciji Vasove vode, ali pod uslovom da ona služi potrebama sedam opština na sjeveroistoku Crne Gore (Berane, Andrijevica, Plav, Rožaje, Bijelo Polje, Kolašin i Mojkovac). Opština Berane se, međutim, opredijelila da pitanje izgradnje deponije na Vasovim vodama rješava kroz javno - privatno partnerstvo, ali je i ovaj pokušaj bio neuspješan, tako da je pitanje finansiranja Projekta i dalje ostalo otvoreno. Složenosti situacije u realizaciji ovog projekta doprinosi i otpor lokalnog stanovništva izgradnji deponije na odabranoj lokaciji.

Stanje projekta: U organizaciji Opštine Berane urađeni su Studija za izbor najpovoljnije lokacije sanitarnе deponije za opštine Berane, Andrijevica, Plav i Rožaje, Studija izvodljivosti za izgradnju deponije i Elaborat procjene uticaja deponije na životnu sredinu, na koji je pribavljena saglasnost nadležnog organa ali mu je istekao rok važenja. Opština Berane je pokrenula proceduru izrade

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

novog Elaborata procjene uticaja deponije na životnu sredinu. Lokacija «Vasove vode» je prostornim planom opštine Berane određena za tu namjenu. Uz pomoć Države (sredstva obezbijeđena u kapitalnom budžetu) urađen je Glavni projektat (očekuje se revizioni izvještaj). Urađen je Urbanistički projektat sa strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu. Opštine regionalne su angažovale Internacionalnu finansijsku korporaciju (IFC), članicu Svjetske banke, kao vodećeg savjetnika po pitanju strukturiranja i implementacije javno privatnog partnerstva za regionalnu sanitarnu deponiju Vasov vode. Opština Berane je, uz podršku IFC, objavila poziv za iskazivanje interesa za realizaciju projekta (finansiranje, izgradnja i upravljanje regionalnim centrom) na koji se javilo šest firmi (tri iz Italije, dvije iz Austrije i jedna iz Njemačke), koji je neuspješno završen zbog neodgovarajuće finansijske ponude. Posebno formirani Ekspertski tim dao je stručni nalaz da je lokacija „Vasove vode“ pogodna za privremeno skladištenje komunalnog otpada i da ispunjava, propisima utvrđene, kriterijume za izgradnju Regionalnog centra za obradu otpada. Projektat je uključen u tehnički opis Aneksa Ugovora sa EIB o finansiranju projekta „Čvrsti otpad u Crnoj Gori“ koji je potpisana u julu 2013. godine.

Ocjena projekta - 3,9485

6. ***Sanacija neuređenog odlagališta otpada „Vrtijeljka“ u opštini Cetinje***

Opis projekta: U sklopu aktivnosti vezanih za sanaciju neuređenih odlagališta otpada sa deponovanom količinom otpada koja je veća od 1000 m³, predviđena je i sanacija odlagališta „Vrtijeljka“. Projekatom se predviđa sanacija nesanitarnog odlagališta Vrtijeljka u Prijestonici Cetinje, koje je u upotrebi više od 30 godina. Važno je naglasiti da Prijestonica Cetinje, saglasno Strateškom master planu, ima mogućnost odlaganja otpada na deponiji u Podgorici.

Potrebna sredstva i finanisanje: Prema raspoloživoj dokumentaciji, vrijednost projekta utvrđena je na iznos od 785.000 € Ovim iznosom obuhvaćena je izrada studije izvodljivosti i tendrske dokumentacije, koji će se finansirati iz WBIF 2010. Sredstva u iznosu od 590.000 € za realizaciju projekta biće obezbijeđena iz kredita EIB.

Stanje projekta: Kroz podršku WBIF 2010 urađena je Analiza načina sakupljanja, transporta i odvoženja otpada iz Prijestonice Cetinje. Takođe je urađen i Nacrt analize postojećeg stanja neuređenog odlagališta „Vrtijeljka“ i idejnog rješenja za sanaciju nesanitarnog odlagališta „Vrtijeljka“, na osnovu čega će biti pripremljena tenderska dokumentacija za izradu Glavnog projekta i izbor izvođača radova, kao i tenderska dokumentacija za nadzor nad radovima.

Ocjena projekta - 3,601

7. ***Izgradnja regionalnog centra za obradu otpada za opštine Bijelo Polje, Mojkovac i Kolašin***

Opis porojekta: Strateškim master planom za upravljanje otpadom predviđeno je da se zajednička deponija za ova tri grada gradi na lokaciji Čelinska kosa, na teritoriji opštine Bijelo Polje. Prvom fazom predviđena je izgradnja sanitарне kade, prilaznog puta, potrebne infrastrukture i reciklažnog centra.

Potrebna sredstva i finanisanje: Prema Nacrtu glavnog projekta, sredstva potrebna za izgradnju deponije utvrđena su na iznos od oko 10,5 miliona €. Bilo je planirano da se potrebna sredstva za realizaciju I faze projekta obezbijede iz kredita EIB, na osnovu Ugovora o finansiranju projekata iz oblasti upravljanja otpadom, kojim je bilo predviđeno da se na sjevero-istoku Crne Gore finansira izgradnja samo jedne deponije (EIB nije prihvatile da finansira izgradnju dvije deponije, u Bijelom Polju i u Beranama, i opredijelila se za deponiju u Bijelom Polju). EIB je, međutim, zbog neslaganja sa lokacijom deponije na Čelinskoj kosi, odustala od njenog finansiranja i to u trenutku kada su završene gotovo sve pripremne aktivnosti i kada se moglo početi sa pripremanjem tenderske dokumentacije za izbor izvođača radova. Projekat je isključen iz tehničkog opisa Aneksa Ugovora sa EIB o finansiranju projekta „Čvrsti otpad u Crnoj Gori“, koji je potpisana u julu 2013. godine.

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

Opština Bijelo Polje je odustala od izgradnje regionalne sanitарне deponije na lokaciji „Čelinska kosa“, iako je urađena skoro kompletна dokumentacija za ovaj projekat.

Opština Bijelo Polje je počela aktivnosti na stvaranju uslova za izgradnju regionalne sanitарне deponije u Bijelom Polju na novoj lokaciji „Čelinska kosa 2“, za potrebe opština Bijelo Polje, Mojkovac i Kolašin.

U okviru IPA 2009 programa za izgradnju deponije u Bijelom Polju bilo je odobreno 4,0 miliona €. Usljed prethodno navedenih izmjena plana realizacije ovog projekta, u dogovoru sa Delegacijom EU, koja realizuje ova sredstva, dogovoren je da se ona iskoriste za nabavku opreme za jačanje tehničke opremljenosti komunalnih preduzeća u 16 opština u Crnoj Gori.

Za sada izvori finansiranja projekta još nijesu poznati.

Stanje projekta: sredstvima obezbijeđenim u kapitlnom budžetu urađeni su Studija izvodljivosti i Elaborat procjene uticaja deponije na životnu sredinu, na koji je pribavljena saglasnost nadležnog orgrana ali mu je istekao rok važenja. Urađen je Glavni projekat i dostavljen revizionoj komisiji. Opština Bijelo Polje donijela je odgovarajući prostorno planski dokument (lokalna studija lokacija) za izgradnju deponije. Zemljište na kojem je planirana izgradnja deponije je u privatnom vlasništvu; nijesu završene aktivnosti vezane za otkup zemljišta, odnosno neriješeni su imovinsko - pravni odnosi.

Moguća varijantna rješenja za realizaciju ovog projekta:

- Iznalaženje mogućnosti za obezbjeđivanje kreditnih sredstava od drugih međunarodnih finansijskih institucija za izgradnju ovog regionalnog centra;
- Realizovanje projekta kroz model javno-privatnog partnerstva;
- Sagledavanje mogućnosti da se otpad iz opština Bijelo Polje, Mojkovac i Kolašin odlaže na budućoj regionalnoj sanitarnoj deponiji u Beranama, na komercijalnim osnovama, definisanim ugovorom i pod uslovima koje subjekat upravljanja tom deponijom dogovori sa opštinama Berane, Andrijevica, Plav i Rožaje.

Ocjena projekta - 3,759

8. Izgradnja regionalnog centra za upravljanje otpadom za opštine Budva, Kotor i Tivat

Opis projekta: Saglasno Strateškom master planu za upravljanje otpadom, za opštine Kotor, Budva i Tivat predviđena je izgradnja zajedničke sanitарне deponije za odlaganje otpada. Zbog nemogućnosti opština da se dogovore o lokaciji za izgradnju deponije, Vlada Crne Gore je utvrdila javni interes za vršenje komunalne djelatnosti izgradnje, održavanja i korišćenja regionalne sanitарne deponije za ove tri opštine i predvidjela da se deponija gradi na lokaciji Trešanjski mlin na teritoriji opštine Kotor. U skladu sa tim, urađena je potrebna projektna dokumentacija. Polazeći od rješenja u Studiji za izbor lokacije za izgradnju ove deponije, predviđeno je da se ista gradi na lokaciji "Trešanjski mlin" na teritoriji opštine Kotor. Projektom je predviđena sanitарne izgradnja deponije i reciklažnog centra.

Potrebna sredstva i finanisranje: Prema podacima iz Glavnog projekta, ukupna vrijednost investicije iznosi 14,6 miliona €, pri čemu su za realizaciju I faze projekta potrebna sredstva u visini od 7,5 miliona € i ona će biti obezbijeđena iz kredita EIB. Projekat predviđa posebnu tehnologiju tretiranja otada (baliranjem) prije njegovog odlaganja, kako bi se na najmanju mjeru sveli eventualni negativni efekti deponije na životnu sredinu.

Stanje projekta: Urađeni su Studija izvodljivosti i Elaborat procjene uticaja deponije na životnu sredinu i na isti je pribavljena saglasnost. Zbog protivljenja lokalnog stanovništva izgradnji deponije na odabranoj lokaciji, urađena je komunikaciona strategija koja je trebala da omogući promjenu stava građana sa ovog područja u pogledu izgradnje deponije. Zemljište na kojem je planirana gradnja deponije je u državnom i manjim dijelom u privatnom vlasništvu. Nacrt glavnog projekta dostavljen je revizionoj komisiji na razmatranje (za usvajanje Glavnog projekta neophodno je prethodno usvajanje prostorno planske dokumentacije i dobijanje urbanističkih uslova).

Međutim, izgradnja ovog objekta još uvijek je neizvjesna. Potrebno je donijeti odluku o sprovodenju

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

ili o prestanku važenja Odluke o utvrđivanju javnog interesa za vršenje komunalne djelatnosti izgradnje, održavanja i korišćenja regionalne sanitарне doeponije za opštine Budva, Kotor i Tivat (u daljem tekstu: Odluka o utvrđivanju javnog interesa), koju je Vlada Crne Gore donijela u decembru 2007. godine. U međuvremenu opštine Kotor, Tivat i Herceg Novi su zaključile Protokol o namjeri zajedničkog organizovanja deponije za odlaganje otpada, što je bio razlog da Ministarstvo održivog razvoja i turizma pokrene aktivnosti i pripremi Predlog odluke o prestanku važenja Odluke o utvrđivanju javnog interesa. Opštine Kotor i Budva se, i pored urgenicija, još se nijesu izjasnile o Predlogu odluke, koji im je dostavljen na mišljenje u martu 2012. godine, tako da se za sada nijesu stekli potrebni uslovi za nastavak sprovođenja potrebnih aktivnosti koje će obezbijediti da navedne opštine preuzmu odgovornost u pogledu implementacije Zakona o upravljanju otpadom u dijelu pitanja obrade, odnosno odlaganja otpada. Krajem 2012. godine opština Kotor, Tivat i Budva otpad sakupljen sa njihove teritorije počele su da odlažu na sanitarnoj deponiji Možura, u Baru.

Ocjena projekta - 3,6035

9. Sanacija odlagališta otpada

Opis projekta: U Crnoj Gori je registrovano oko 50 neuređenih odlagališta na kojima je odloženo više od 1.000 m³ otpada. U sklopu aktivnosti na uspostavljanju sistema upravljanja otpadom u Crnoj Gori u skladu s evropskim standardima i direktivama i aktivnostima iz Strateškog master plana za upravljanje otpadom, predviđena je sanacija postojećih gradskih odlagališta otpada, kao i drugih odlagališta otpada sa deponovanom količinom otpada koja je veća od 1000 m³. Za sanaciju ovih odlagališta potrebno je izraditi odgovarajuću projektnu dokumentaciju.

Potrebna sredstva i finanisranje: Budući da još uvjek nije urađena projektna dokumentacija, vrijednost projekta nije poznata. Izrada studija izvodljivosti za sanaciju neuređenih odlagališta kandidovana je za obezbjeđenje sredstava iz WBIF VIII. Planirano je da se dio sredstava za realizaciju projekta obezbijedi iz kredita na osnovu Finansijskog sporazuma sa EIB za podršku projektima iz oblasti upravljanja otpadom.

Stanje projekta: Urađen je Projektni zadatak za izradu Studije izvodljivosti za sanaciju neuređenih odlagališta, na osnovu kojeg će se raspisati tender za izbor obradivača.

Ocjena projekta - 3,225

10. Izgradnja sanitарne deponije za opštinu Herceg Novi

Opis projekta: Strateškim master planom za upravljanje otpadom razmatrana su alternativna rješenja za odlaganje otpada sakupljenog na teritoriji opštine Herceg Novi. Prvo je podrazumijevalo regionalno rješenje ovog pitanja sa opštinama Kotor, Budva i Tivat, a drugo izgradnju lokalne sanitарne deponije na lokaciji Duboki do u opštini Herceg Novi. Polazeći od problema u konačnom definisanju lokacije za zajedničku deponiju za ove četiri opštine i protivljenja opštine Kotor da se deponija gradi na lokalitetu Trešanjski mlin, Opština Herceg Novi je preduzela aktivnosti na stvaranju uslova za izgradnju deponije za svoje potrebe. Zbog toga je izgradnja sanitарne deponije za opštinu Herceg Novi svrstana je u grupu prioritetnih projekata uz uslov da se pitanje odlaganja otpada sakupljenog na teritoriji ove opštine ne riješi u okviru regionalne sanitарne deponije za opštine Budva, Kotor, Tivat i Herceg Novi.

Potrebna sredstva i finanisranje: Prema Studiji izvodljivosti ukupna vrijednost projekta je 5,4 miliona €, od čega je za realizaciju I faze potrebno obezbijediti 2,6 miliona €.

Stanje projekta: Urađena je Studija izbora lokacije, kojom je kao najpovoljnija odabrana lokacija Duboki do. Takode je urađena i revidovana Studija izvodljivosti i donezen prostorno - planski dokument za prostor na kojem je predviđena izgradnja deponije. Zemljište je u državnom vlasništvu. Izrada Glavnog projekta je u završnoj fazi, a u toku je izrada Elaborata procjene uticaja deponije na životnu sredinu. Opštine Kotor, Tivat i Herceg Novi su zaključile Protokol o namjeri zajedničkog organizovanja deponije za odlaganje otpada.

Ocjena projekta - 3,0235

11. Izgradnja transfer stanica za područja koja gravitiraju buduće izgradjenim regionalnim centrima za obradu otpada

Opis projekta: Prema Strateškom master planu za upravljanje otpadom, usvojenim 2005. godine, za područje opština Andrijevica, Plav, Rožaje, Bijelo Polje, Mojkovac, Kolašin i Žabljak predviđena je izgradnja regionalnih centara za obradu otpada u opština Berane, Bijelo Polje i Pljevlja, odnosno izgradnja transfer stanica u opština Andrijevica, Plav, Rožaje, Bijelo Polje, Mojkovac, Kolašin i Žabljak, gdje će se sakupljeni otpad tretirati, a onda transportovati u regionalne centre za obradu otpada u Beranama, Bijelom Polju i Pljevljima.

Izgradnjom transfer stanica rješava se problem odlaganja otpada u navedenim opština na duži vremenski period, što doprinosi poboljšanju stanja životne sredine i očuvanju javnog zdravlja.

Potrebna sredstva i finanisranje: Budući da još uvijek nije urađena projektna dokumentacija, vrijednost projekta nije poznata.

Stanje projekta: U dijelu priprme projektne dokumentacije u toku je revizija dvije studije i to: Studije izvodljivosti za sagledavanje načina pripreme i transporta komunalnog otpada za potrebe opština koje će postupak odstranjivanja otpada obavljati u regionalnom centru za obradu otpada u Beranama, odnosno Bijelom Polju i Studija izvodljivosti selektivnog sakupljanja komunalnog otpada, određivanje lokacije, obim aktivnosti i održivosti transfer stanice u opštini Žabljak.

Ocjena projekta – 2,99

C – PROJEKTI IZ OBLASTI UPRAVLJANJA OTPADNIM VODAMA

Polazeći od strateških planskih dokumenata u ovoj oblasti i nivoa pripremljenosti projektne dokumentacije za pojedine projekte, u nastavku se daje lista prioritetnih projekata iz oblasti upravljanja otpadnim vodama.

1. Izgradnja uređaja za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV) i kanalizacione mreže u opštini Nikšić

Opis projekta: Izgradnja, odnosno rekonstrukcija postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, realizuje se na lokaciji u KO Straševina u Studencima, koja se nalazi u zahvatu Prostornog plana „Nikšić“. U dijelu projekta koji se odnosi na rekonstrukciju i proširenje kanalizacione mreže, projektom je obuhvaćena rehabilitacija 4,5 km kanalizacione mreže u gradskom području; faza I proširenja kolektora u gradskom centru u dužini 11,8 km; faza II izgradnje priključnih vodova u gradskom centru u dužini 11,5 km; rehabilitacija kolektora u tunelu između grada i postrojenja u dužini od 1,3 km i postavljanje 300 m cijevi za evakuaciju prečišćenih voda.

Potrebna sredstva i finanisranje: Sredstva potrebna za realizaciju navedenih aktivnosti, prema idejnom projektu za PPOV i glavnom projektu za kanalizacionu mrežu, iznose 21,231 milion € (14,984 miliona € za PPOV; 3,5 miliona € za kanalizacionu mrežu; 2.677 miliona € za konsultantske usluge, i 70,000 € za izradu potrebne tehničke dokumentacije). Izgradnja postrojenja se finansira iz kredita Evropske investicione banke (EIB), prema Finansijskom ugovoru za projekte u oblasti voda i upravljanja otpadnim vodama, zaključenim na iznos od 57 miliona € i to (14, 984 miliona € za postrojenje i 2,234 miliona € za konsultantske usluge). U okviru IPA 2008 programa, obezbijeđeno je 3,5 miliona € za izgradnju kanalizacione mreže.

Stanje projekta: U dijelu projekta koji se odnosi na izgradnju PPOV, urađeni su i revidovani Studija izvodljivosti i Elaborat procjene uticaja PPOV na životnu sredinu; odabrani konsultant uradio je idejni projekat i tendersku dokumentaciju na bazi čega je izvršen izbor izvođača radova po modelu Žuta knjiga FIDIC. Najpovoljniji ponuđač bio je španski konzorcijum „Aqualia Hidroterm“, sa kojim je 4. maja 2011. godine zaključen ugovor za projektovanje i izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda. Vrijednost Ugovora iznosi 14.247.151,64 € i istim su obuhvaćene dvije partie, koje podrazumijevaju izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u iznosu od 12.660.785,47 € i projektovanje i izgradnju tunela za evakuaciju otpadnih voda sa priključcima u iznosu od

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

1.586.366,17 €. „Aqualia Hidroterm” je zvanično započela realizaciju Ugovora 24. juna 2011. godine. Urađen je i revidovan Glavni projekat, na osnovu kojeg je otpočela izgradnja postrojenja. Naknadno je, zbog uvedenih poboljšanja u Projektu zatraženo povećanje ugovorene cijene, što je regulisano kroz Aneks ugovora sa konzorcijumom „Aqualia Hidroterm”.

Dio projekta koji se odnosi na izgradnju dijela kanalizacione mreže, završen je krajem mjeseca juna 2012. godine. Projekat je implementirala Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori. Sredstvima IPA 2008 programa u iznosu od 3,5 miliona € izgrađeno je oko 22 km kanalizacione mreže. Ova sredstva nisu bila dovoljna da se izgradi kanalizaciona mreža u svim gradskim i prigradskim naseljima pa je planirano da se taj dio realizuje u narednoj fazi projekta. Za taj dio kanalizacione mreže (investicija u iznosu od 3,5 miliona €) nije izrađena projektna dokumentacija.

Ocjena projekta - 4,706

2. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV) i nastavak izgradnje pojedinih segmenta kanalizacione infrastrukture na teritoriji opštine Herceg Novi

Opis projekta: Projekat obuhvata izgradnju PPOV kapaciteta 65.300 ES i 33,5 km vodovodne i kanalizacione mreže sa 13 pumpnih stanica i podmorskim ispustom.

Potrebna sredstva i finanisranje: Sredstva potrebna za realizaciju projekta iznose 29,74 miliona € i to 2,38 milion € za konsultantske usluge (donacija KfW banke) i 27,36 miliona € za izgradnju PPOV i segmenata vodovodne i kanalizacione mreže iznose (izgradnja postrojenja 8,84 miliona € i izgradnja kanalizacione mreže, pumpnih stanica, podmorskog ispusta i vodovodne mreže u iznosu od 18,52 miliona €). U okviru kredita KfW banke obezbijedena su sredstva u iznosu od 19,44 miliona €, a Vlada Crne Gore je preuzela obavezu da, shodno članu 1 tačka 1.2. Posebnog ugovora za zamjenu duga koji je zaključen sa KfW-om 2008. godine, obezbijedi 4,26 miliona €. Sredstva u iznosu od 3,508 miliona € obezbjeđivaće se iz budžeta Opštine. KfW banka je donirala 155.750 € za izgradnju kanalizacione i vodovodne mreže.

Stanje projekta (PPOV): U prethodnom periodu završena je sljedeća dokumentacija: Studija izvodljivosti, kojom je preporučena tehnologija prečišćavanja, vrsta građevinskih radova i procjena troškova; urađeno je Idejno rješenje projekta; sprovedeni su istražni radovi; urađen je i revidovan funkcionalni (nivo idejnog) projekat; urađen je Elaborat procjene uticaja postrojenja na životnu sredinu i pribavljenja saglasnost na isti; pripremljena je tenderska dokumentacija i završena tenderska i evaluaciona procedura. Na osnovu sprovedenog tendera (Žuta knjiga FIDIC) izabran je izvođač radova koji je uradio Glavni projekat. Pripremni radovi na izgradnji PPOV-a, su otpočeli u trećem kvartalu tekuće godine, a u skladu sa Ugovorom planirano je da projekat bude realizovan do juna 2014. godine.

Stanje projekta (kanalizaciona mreža): Na osnovu urađene projektne dokumentacije, u tenderskoj proceduri izabran je izvođač radova, koji je uveden u posao. Započeti su radovi na izgradnji kanalizacione mreže na nekoliko lokacija, a u skladu sa Ugovorom Izvođač je u obavezi da ovu infrastrukturu izgradi u periodu od 25.08.2012 do 16.02.2014. godine. Radovi su ugovoreni po Crvenoj knjizi FIDIC. U dosadašnjem periodu položeno je 45 %, od ukupno planiranog cjevovoda.

Ocjena projekta - 4,604

3. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda za opštine Kotor i Tivat

Opis projekta: Paralelno sa odvijanjem Faze III Projekta poboljšanja vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda, tokom 2010. godine započela je realizacija Faze IV Projekta koja obuhvata izgradnju zajedničkog postrojenja za tretman otpadnih voda za opštine Kotor i Tivat sa pripadajućom infrastrukturom. Projekat izgradnje zajedničkog postrojenja, kapaciteta 72.000 ES, je zahtjevan regionalni projekat po čijem će se završetku stvoriti tehnički uslovi za prečišćavanje otpadnih voda opština Kotor i Tivat. Postrojenje će se raditi na teritoriji opštine Tivat. Pored izgradnje PPOV sa ispustom, projektom je obuhvaćena sanacija i zamjena postojećih kanalizacionih cjevi i izgradnja novih.

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

Potrebna sredstva i finanisranje: Ukupna procijenjena vrijednost projekta je 13,05 miliona €. Na nedavno završenom tenderu ponuđena je niža cijena - 10,5 miliona €, ali, s obzirom da još uvijek nije izvršen izbor najpovoljnijeg ponuđača, u ovom pregledu prioritetnih projekata obračuni su rađeni na bazi podataka iz urađene projektne dokumentacije. Stvarna vrijednost projekta formirana na osnovu zaključenih ugovora, biće data u narednom pregledu prioritetnih projekata. Iz kredita KfW banke, faza IV, obezbijedeno je 7,634 miliona €. Planirano je da se nedostajuća sredstva obezbijede iz kredita KfW banke - faza V i učešća opština Kotor i Tivat.

Stanje projekta: Urađeni su Studija izvodljivosti i Idejni projekt. Lokacija je prostorno - planski definisana (PUP-om opštine Tivat predviđena je lokacija za izgradnju PPOV); lokacija je u državnom vlasništvu¹. Odabran je konsultant za izradu projektne i tenderske dokumentacije i vođenje nadzora nad izgradnjom objekata. Izdati su urbanističko-tehnički uslovi za PPOV. Izvori finansiranja su definisani. Sproveden je pretkvalifikacioni tenderski postupak, a pretkvalifikovane kompanije su 30. avgusta 2012. godine pozvane da predaju ponudu za izvođenje radova. Od šest pretkvalifikovanih ponuđača, ponude su dostavile četiri kompanije. Izvještaj tenderske komisije je dostavljen KfW banci, koja je izdala saglasnost i odobrila da otpočne preugovorno pregovaranje. Očekuje se da se ugovor sa odabranim ponuđačem zaključi u toku oktobra 2013. godine.

Ocjena projekta - 4,59

4. Nastavak izgradnje pojedinih segmenta kanalizacione infrastrukture na teritoriji opštine Kotor

Opis projekta: Projektom je obuhvaćena izgrana kanalizacionog sistema u Dobroti (Kamp-Sv.Stasije); rehabilitacija kanalizacionog sistema u Starom gradu, izgradnja sekundarnog kanalizacionog sistema Tabačina – Kamp, rehabilitacija podmorskog ispusta Trašte, rehabilitacija vodovodnog sistema u Dobroti, izgradnja prve faze kanalizacionog sistema Muo-Prčanj-Stoliv i izgradnja pet pumpnih stanica. Izgradnja 28 km duge kanalizacione i vodovodne mreže je od preduslova za funkcionisanje PPOV, koje treba da se gradi kao zajedničko za opštine Kotor i Tivat, i ima za cilj da spriječi izlivanje otpadnih voda do kojeg dolazi zbog uskih grla u sistemu i da omogući povezivanje na kanalizacioni sistem djelova grada koji sada nisu povezani.

Potrebna sredstva i finanisranje: Vrijednost projekta je 7,905 miliona € od čega 7,11 miliona € za izgradnju i 795.000 € za konsultantske usluge (donacija KfW banke). Iz kredita KfW banke obezbijedena su sredstva u iznosu od 4,82 miliona €. Vlada Crne Gore je preuzeila obavezu da, shodno članu 1 tačka 1.2. Posebnog ugovora za zamjenu duga koji je zaključen sa KfW-om 2008. godine, obezbijedi 1,341 miliona €, a sredstva u iznosu od 517.000 € obezbijedena su iz budžeta Opštine. Popred sredstava koje je obezbijedila za konsultantske usluge, KfW banka je donirala 155.750 € za izgradnju kanalizacione mreže.

Stanje projekta: Radovi su započeli 20. jula 2011. godine i teku planiranom dinamikom. Zaključno sa 2012. godinom završeni su svi radovi iz osnovnog ugovora, i pri kraju je otklanjanje nedostataka po primjedbama nadzora, tako da mreža uskoro može biti stavljen u funkciju. Kvalitet do sada izvedenih radova je na zadovoljavajućem nivou. Aneks Ugovora potpisani je u 20. jula 2012. godine i odnosi se na izgradnju kanalizacione i vodovodne infrastrukture u naseljima Muo-Prčanj-Stoliv. Radovi su završeni u skladu sa planiranom dinamikom, a u trećem kvartalu tekuće godine očekuje se otpočinjanje tehničkog prijema radova.

Ocjena projekta - 4,555

¹ Pred Osnovnim sudom u Kotoru se vodi spor radi utvrđivanja prava vlasništva na diejlu zemljišta.

5. Izgradnja uređaja za prečišćavanje otpadnih voda i segmenata kanalizacione mreže u Pljevljima

Opis projekta: Projekat izgradnje sistema za upravljanje otpadnim vodama u opštini Pljevlja obuhvata tri segmenta: rekonstrukciju i uređenje korita rijeke Čehotine, čime se sprečava plavljenje rijeke i obezbjeđuju uslovi za postavljanje trase glavnog kolektora; izgradnju glavnog kolektora i izgradnju PPOV na obali rijeke Čehotine, na udaljenosti od oko 4 km zapadno od centra grada na lokaciji „Židovići“, predviđenoj PUP-om opštine Pljevlja. Nakon sprovedene eksproprijacije zemljište na lokaciji predviđenoj za izgradnju PPOV je u vlasništvu opštine. Projektom „Rekonstrukcije i uređenja korita rijeke Čehotine“, za koji je izrađen i revidovan glavni projekat, predviđena je regulacija korita u dužini od 5 km.

Potrebna sredstva i finanisanje: Prema podacima iz izrađene tehničke dokumentacije, odnosno Idejnog projekta za izgradnju PPOV i glavnih projekata za izgradnju glavnog gradskog kolektora i regulaciju korita rijeke Čehotine, ukupna vrijednost Projekta iznosi 14,016 miliona € (PPOV je 6 miliona €, kanalizacija mreža 1,4 miliona €, radovi na koritu rijeke Čehotine 4,71 milion € i eksproprijacija zemljišta u dijelu uređenja korita Čehotine - 0,8 miliona € i nadzor 0,7 miliona €). Ovaj iznos se uvećava za 496.000 € na ime obaveza po osnovu PDV na dio projekta koji se finansira iz kredita i sopstvenog učešća. U okviru programa podrške zemljama u procesu pristupanja Evropskoj uniji – Infrastructure project facility/Municipal windlow (IPF MW), od ukupno 5,0 miliona €, (koliko je Crnoj Gori odobreno kao bespovratna pomoć za izgradnju postrojenjâ za prečišćavanje otpadnih voda u Pljevljima, Bijelom Polju, Cetinju i Plavu) za izgradnju postrojenja u Pljevljima opredijeljeno je 1,4 miliona €. Za ovaj projekat obezbijedeno je i 3,5 miliona € iz programa IPA 2010. Opština Pljevlja je u dosadašnjem periodu uložila 1,3 miliona € u uređenje korita rijeke Čehotine i izgradnju glavnog kolektora. Preostala sredstva za izgradnju PPOV obezbijediće se iz kredita EIB. Očekuje se da će EIB odobriti i sredstva za regulaciju korita rijeke Čehotine. Ostalo je otvoreno pitanje obezbjeđenje sredstava za eksproprijaciju jer Opština Pljevlja nije u mogućnosti da ih obezbijedi iz sopstvenog budžeta, a nema ni kapaciteta za dodatno zaduživanje.

Stanje projekta: Za projekat izgradnje glavnog gradskog kolektora urađen je i revidovan glavni projekat, kojim je predviđena izgradnja ovog kolektora u dužini od 5,4 km. Do sada je izgrađeno 800 m kolektora za atmosferske vode i 700 m kolektora za fekalne vode. Takođe, pripremljena je tenderska dokumentacija za ugovaranje izvođača radova.

Za dio projekta koji se odnosi na izgradnju PPOV urađen je i revidovan Idejni projekat na bazi kojeg je urađena tenderska dokumentacija za izbor izvođača radova. Urađen je i Elaborat procjene uticaja PPOV na životnu sredinu i pribavljena saglasnost na isti. Urađena je tenderska dokumentacija za projektovanje i izgradnju PPOV, izgradnju glavnog kolektora i nadzor nad izvođenjem radova za oba projektna segmenta. Obezbijedena je saglasnost EIB na navedene tenderske dokumentacije.

Sredinom januara 2013. godine raspisani su tender za izbor projektanta Glavnog projekta i izvođača radova za PPOV po Žutoj knjizi FIDIC, tender za izbor izvođača radova glavnog gradskog kolektora (Crvena knjiga FIDIC) i tender za izbor nadzora nad izgradnjom za oba segmenta. Uspješno su okončani tenderski postupci za izbor izvođača radova na izgradnji Glavnog gradskog kolektora i nadzora nad izvođenjem radova.

Za dio projekta koji se odnosi na regulaciju korita rijeke Čehotine, objavljen je poziv za dostavljanje ponuda u januaru 2013. godine i postupak je okončan. Još uvjek, međutim, nije definisano iz kojih sredstava će se finasirati realizacija ovog dijela projekta, budući da taj segment projekta ne pripada komunalnoj infrastrukturi i njegova realizacija ne treba da utiče na cijenu komunane usluge. Zbog toga se sa Ministarstvom finansija, Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja i Opštinom Pljevlja, pokušava doći do optimalnog rješenja kada je u pitanju način finansiranja ovog segmenta Projekta.

S aspekta prostorno-planskih pretpostavki nema prepreka za realizaciju projekta - lokacija „Židovići“ predviđena za izgradnju PPOV i trasa budućeg glavnog kolektora je planski definisana

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

PUP-om opštine Pljevlja. Takođe su riješena i imovinsko pravna pitanja vezana za lokaciju za izgradnju PPOV - nakon sprovedene eksproprijacije zemljište na lokaciji „Židovići“ je postalo vlasništvo Opštine. Zemljište na trasi predviđenoj za izgradnju preostale dionice glavnog gradskog kolektora je dijelom u privatnom vlasništvu. Urađen je ekspropriacioni elaborat i započela eksproprijacija na osnovu prava službenosti. Zemljište na trasi predviđenoj za regulaciju korita rijeke Ćehotine je u privatnom vlasništvu. I za ovaj dio projekta izrađen je ekspropriacioni elaborat i predstoji otkup zemljišta, kada se obezbijede potrebna sredstva. Usljed nedostatka sredstava u iznosu od oko 800.000 eura, nijesu riješeni imovinsko pravni odnosi na dijelu trase predviđene za sanaciju korita Ćehotine

Ocjena projekta - 4,44

6. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i pojedinih segmenta kanalizacione infrastrukture na teritoriji opštine Bar

Opis projekta: U okviru Faze III Projekta poboljšanja vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda na Crnogorskem primorju, u Baru je predviđena izgradnja PPOV sa ispustom, sanacija i zamjena postojećih kanalizacionih sistema i izgradnja novih (33,4 km kanalizacione mreže i 4 pumpne stanice i jedan rezervoar). Projektom je, pored izgradnje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, predviđena sanacija i zamjena postojećih kanalizacionih cijevi i izgradnja nove mreže. Lokacija postrojenja je definisana DUP-om; zemljište je u državnom vlasništvu.

Potrebna sredstva i finanisranje: Projektovani troškovi izgradnje PPOV i segmenata kanalizacione mreže iznose 35,31 miliona € (16,20 miliona € PPOV i 19,11 miliona € kanalizaciona i vodovodna mreža). Troškovi konsultantskih usluga iznose 2,5 miliona € (donacija KfW banke), tako da je ukupna vrijednost projekta 37,81 miliona €. Stvarna visina investicije biće poznata nakon zaključivanja ugovora sa odabranim izvođačima, budući da su u postupku javnog nadmetanja pojedini ponuđači nudili cijene znatno niže od projektovanih, i biće prikazana u narednom pregledu prioritetnih projekata.

Projekat se realizuje uz podršku kredita KfW banke u skladu sa Ugovorom koji je potpisana u decembru 2007. godine, između Vlade Crne Gore i KfW banke. Za ovaj projekat iz kredita KfW banke opredijeljeno je 10,46 miliona €, a iz budžeta Opštine 17,27 miliona €. Planirano je da se nedostajuća sredstva u iznosu od 7,43 miliona € obezbijede se iz faze V kredita KfW banke. Za troškove angažovanog konsultanta, KfW banka je obezbijedila donaciju u iznosu od 2,5 miliona € i 155.750 € donacije za izgradnju kanalizacione mreže.

Stanje projekta: U cilju stvaranja preduslova za izgradnju PPOV, do sada je urađena studija izvodljivosti, kojom je pedložena tehnologija prečišćavanja, vrsta građevinskih radova i procjena troškova; urađeno je idejno rješenje projekta; sprovedeni su istražni radovi; urađen je funkcionalni (nivo idejnog) projekta za PPOV i glavni projekat za kanalizacionu i vodovodnu mrežu; urađen je elaborat procjene uticaja postrojenja na životnu sredinu i pribavljena saglasnost na isti; pripremljena je tenderska dokumentacija i završen pretkvalifikacioni tender za izbor izvođača radova na izgradnji PPOV i kanalizacione mreže i pumpnih stanica; KfW banka je dala saglasnost na evaluaciju ponuda. Sljedeći koraci su ugovorno pregovaranje sa prvorangiranim ponuđačem i zaključivanje Ugovora. Postojanje će se graditi po Žutoj knjizi FIDIC, a kanalizaciona i vodovodna mreža po Crvenoj. Opština Bar je donijela odluku o zaduživanju za realizaciju ovog projekta. Otvorene su tehničke ponude 15. januara 2013. godine pristigle na tender za odabir izvođača radova na izgradnji PPOV i vodovodne i kanalizacione mreže. Za vodovodnu i kanalizacionu mrežu je završena evaluacija ponuda, i dobijena saglasnost KfW banke na izvještaj tenderske komisije. Zaključivanje ugovora očekuje se najkasnije do kraja 2013. godine.

Ocjena projekta - 4,178

7. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i segmenata kanalizacione mreže u opštini Bijelo Polje

Opis projekta: Saglasno Studiji izvodljivosti, pitanje upravljanja otpadnim vodama u opštini Bijelo Polje treba da se riješi izgradnjom PPOV, koji će se realizovati fazno, kao i izgradnjom odgovarajuće kanalizacione mreže. Studijom je predviđena i izgradnja glavnog kolektora do postrojenja u Potkrajcima, Strojtanica, kao i intervencije na poboljšanju kanalizacione mreže (eliminacija ukrštenih odvoda atmosferskih i kanalizacionih voda, zamjena cijevi, eliminacija nezakonitih priključaka i ponovna priključenja, priključenje na novi sistem otpadnih voda).

Potrebna sredstva i finanisranje: Prema revidovanom Idejnog projektu, ukupna vrijednost I faze ovog projekta iznosi 18,467 miliona €. U izradu dokumentacije u 2012. godini uloženo je 163.000 €. Projekat će se finansirati iz kredita EIB i sredstava obezbijedenih iz IPA 2011 programa u iznosu od 3,6 miliona € (izgradnja kanalizacione mreže). I za ovaj projekat dio sredstava obezbijeden je u okviru programa podrške zemljama u procesu pristupanja Evropskoj uniji – Infrastructure project facility/Municipal window (IPF MW), u iznosu od 1,7 miliona €.

Stanje projekta: Urađena je sljedeća dokumentacija: Studija izvodljivosti; Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu; Idejni projekat za izgradnju PPOV i kanalizacione mreže. Na osnovu Idejnog projekta raspisće se tender za izbor izvođača radova po Žutoj knjizi FIDIC („design & build“). Lokacija za izgradnju postrojenja je prostorno-planski definisana. Zemljište na kojem je predviđena izgradnja PPOV je u privatnom vlasništvu. U dijelu izgradnje kanalizacione mreže biće identifikovane trase za izgradnju, nakon čega će, eventualno, biti potrebno izvršiti eksproprijaciju zemljišta na pojedinim dionicama. UT uslovi su obezbijedeni i Delegacija EU u Crnoj Gori, koja implementira dio projekta koji se finansira iz IPA (kanalizaciona mreža) će do septembra mjeseca 2013. godine spremiti dokumentaciju za objavljanje tendera za izbor izvođača radova.

Ocjena projekta - 3,913

8. Izgradnja kanalizacionog i vodovodnog sistema u južnom dijelu opštine Tivat

Opis projekta: Projekat obuhvata izgradnju 17,6 km vodovodne i 14,6 km kanalizacione mreže sa šest većih i šest manjih pumpnih stanica u naseljima u kojima do sada nije postojao nikakav kanalizacioni sistem. Sistem će biti povezan na postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda za opštine Kotor i Tivat.

Potrebna sredstva i finanisranje: Ukupna vrijednost projekta je 9,87 miliona €, a vrijednost ugovorenih radova iznosi 9,491 milion €. Sredstva su obezbijedena iz kredita KfW banke u iznosu od 5,855 miliona €, opštinskog budžeta u iznosu od 3,481 miliona € i donacije KfW banke u iznosu od 155,750 €.

Stanje projekta: Do sada je položeno 52 % cjevovoda, a u toku su i radovi na pumpnim stanicama. Zbog kašnjenja izvođača radova, predviđeno je da se projekat završi do kraja 2013. godine.

Ocjena projekta - 3,853

9. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u opštini Žabljak

Opis projekta: Projekat ima za cilj očuvanje životne sredine u opštini Žabljak, posebno vode Crnog jezera.

Potrebna sredstva i finanisranje: Ukupna vrijednost projekta procijenjena je na oko 0,95 miliona €. Sporazumom o razvojnoj pomoći između Crne Gore i Slovenije obezbijedeno je da se za projekat izgradnje PPOV podrži sa 485.000 €, u vidu donacije. Iz kapitalnog budžeta obezbijedeno je za relaizaciju projekta 366.000 € (u skladu sa Zaključkom Vlade CG), dok će preostali dio sredstava obezbijediti Opština Žabljak.

Stanje projekta: PUP-om opštine Žabljak, predviđena je lokacija Klještine za izgradnju PPOV na Žabljaku. Usvojena je Studija izvodljivosti za vodosnabdijevanje i upravljanje otpadnim vodama, urađen i revidovan Idejni projekat, kao i dobijena saglasnost na EIA. Urađen je Glavni projekat i u toku je njegova revizija nakon čega će se otpočeti sa izgradnjom. Predviđena realizacija izgradnje

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

PPOV je do kraja 2013. godine. Potpisani je Ugovor o donaciji između Ministarstva održivog razvoja i turizma i Centra za međunarodnu saradnju i razvoj (CMSR) iz Slovenije. Izvori finansiranja su definisani i obezbjeđeni. U toku je izgradnja PPOV-a u skladu sa planiranim dinamikom i u dosadašnjem periodu je od strane izvođača radova fakturisano oko 777 000 €.

Ocjena projekta - 3,804

10. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i segmenata kanalizacione mreže u opštini Plav

Opis projekta: Nacrtom Idejnog projekta predviđena je izgradnja centralnog PPOV, ukupnog kapaciteta 18.000 ES (I faze 2x6.000 ES, II faza 6.000 ES) i izgradnja kanalizacione mreže u ukupnoj dužini oko 16 km. Osnovna svrha projekta i glavni razlog za pokretanje investicije u sistem za prikupljanje i prečišćavanje otpadnih voda u opštini Plav je zaštita Plavskog jezera.

Potrebna sredstva i finanisranje: Shodno projektnoj dokumentaciji, vrijednost izgradnje PPOV i kanalizacione mreže, sa nadzorom, iznosi 7,24 miliona €. Ovim iznosom nisu obuhvaćena sredstva u visini od 400.000 € za izradu projektne dokumentacije. Za realizaciju ovog projekta obezbijeđen je investicioni grant kroz IPF MW u iznosu od 0,7 miliona € i planiran je grant kroz IPA 2012-13, u iznosu od 3,06 miliona €. Izrada Idejnog projekta finansira se kroz IPA PPF. Preostali dio sredstava obezbijediće se iz kredita EIB.

Stanje projekta: Urađena je i revidovana Studija izvodljivosti. Urađen je Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu i dobijena je saglasnost na isti. U toku je revizija Idejnog projekta. Urađena je i usvojena LSL „Pjeskovi“, kojom su obezbjeđene prostorno-planske pretpostavke za izgradnju PPOV. U toku je riješавенje imovinsko-pravnih odnosa. U dijelu projekta koji se odnosi na izgradnju kanalizacione mreže, obezbijeđeni su urbanističko-tehničke uslove (UTU) na osnovu Odluke o utvrđivanju javnog interesa za izgradnju kanalizacione mreže.

Ocjena projekta - 3,733

11. Izgradnja uređaja za prečišćavanje otpadnih voda i segmenata kanalizacione mreže u opštini Berane

Opis projekta: Studija izvodljivosti za upravljanje otpadnim vodama i kanalizacionom mrežom u opštini Berane, izrađena je u decembru 2010. godine i predviđa izgradnju PPOV kapaciteta 20.000 ES na lokaciji Donji Talum, kanalizacione mreže dužine 13 km i ulaganja u proizvodnju, prečišćavanje i distribuciju vode za piće, kao neophodan uslov optimizacije vodovodno kanalizacionog sistema u Beranama.

Potrebna sredstva i finanisranje: Ukupna vrijednost projekta iznosi 10.496 miliona €. Ovim iznosom je obuhvaćena izgradnja PPOV i kanalizacione mreže u iznosu od 8,02 miliona €, dok se ostatak odnosi na unapređenje stanja u oblasti vodosnabdijevanja u opštini Berane. Troškovi projekta uvećani su za 440 € na ime izrade projektne dokumentacije.

Dinamičkim planom izrada tenderske dokumentacije za izvođača radova na izgradnji kanalizacione mreže planirana je za II i III kvartal 2013. godine. Pretpostavljeni izvori finansiranja: IPA 2012-2013 u iznosu od 2,905 miliona € za kanalizacionu mrežu, budžet 1,84 miliona € (shodno Ugovoru o korišćenju IPA sredstava) i ostatak kredit EIB. Za izradu projektne dokumentacije iz kapitalnog budžeta i budžeta Opštine obezbijeđeno je 120.000 €, a iz IPF TA 330.000 €.

Stanje projekta: Urađena je Studija izvodljivosti za izgradnju PPOV i Idejni projekat koji je revidovan. Urađen je i usvojen Elaborata procjene uticaja izgradnje PPOV na životnu sredinu. Lokacija „Donji Talum“ predviđena za izgradnju PPOV planski je definisana usvajanjem LSL „Donji Talum“. Zemljište na lokaciji „Donji Talum“ većinskim dijelom je u privatnom vlasništvu. Predstoji postupak eksproprijacije. U dijelu projekta koji se odnosi na izgradnju kanalizacione mreže, obezbijeđeni su urbanističko-tehničke uslove (UTU) na osnovu Odluke o utvrđivanju javnog interesa za izgradnju kanalizacione mreže.

Ocjena projekta - 3,655

12. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i pojedinih segmenta kanalizacione infrastrukture na teritoriji opštine Cetinje

Opis projekta: Studijom izvodljivosti za izgradnju PPOV i glavnog kolektora, predviđena je izgradnja PPOV u Dobrskom selu, do kojeg bi se otpadne vode dovodile kroz poseban hidrotehnički tunel, izgrađen za ove namjene, rekonstrukcija i proširenje kanalizacione mreže, kao i riješenje pitanja atmosferskih voda.

Potrebna sredstva i finanisranje: Prema podacima iz Idejnog projekta, ukupna vrijednost projekta je 18,5 miliona € (uključujući izgradnju hidrotehničkog tunela, čija izgradnja je pricijenjena na 3,85 miliona € i zgradnju atmosferske kanalizacije čija je vrijednost 3,5 miliona €). Izgradnja kanalizacione mreže u čija je ukupna vrijednost 5,3 miliona €, biće sa 3,2 miliona € finansirana iz sredstava IPA 2011 i sredstava IPF MW u iznosu od 0,9 miliona € koja su prethodno bila namijenjena za izgradnju PPOV, ali se zbog dinamike realizacije projekta, realociraju na izgradnju kanalizacione mreže. Ostatak sredstava biće obezbijeden iz kredita EIB. Za izgradnju PPOV u iznosu od 4,9 miliona € sredstva će biti obezbijedena iz kredita EIB. Za izradu dijela projektne i planske dokumentacije iz budžeta Crne Gore obezbijedeno je 150.000 €. Obezvijeđena su sredstva za izradu projekta tunela Belveder, projekta sanacije glavnog ponora, Studije zastite od poplava i Studije mogućnosti korišćenja tretiranih otpadnih voda.

Stanje projekta: Završeni su i revidovani Studija izvodljivosti za izgradnju PPOV i Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu i dobijena je Saglasnost na isti. Urađen je i revidovan Idejni projekat za izgradnju PPOV i kanalizacionu mrežu. Prijestonica Cetinje je donijela Odluku o javnom interesu, na osnovu koje su dobijeni UT uslovi za izgradnju postrojenja i kanalizacione mreže. U dijelu izgradnje kanalizacione mreže su identifikovane trase za izgradnju. Pitanje izgradnje hidrotehničkog tunela, odnosno načina njegove realizacije i obezbjeđenja potrebnih sredstva je bilo sporno, ali je definisano u proteklom periodu i biće realizovano iz kreditnih sredstava EIB-a.

Ocjena projekta - 3,434

13. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i segmenata vodovodne i kanalizacione mreže u opštini Danilovgrad

Opis projekta: Projektom se predviđa izgradnja oko 30 km kanalizacione mreže u prigradskim naseljima, ugradnja 5 crpnih stanica, izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa kapacitetom od 6.000 ES u prvoj fazi, poboljšanje sistema za vodosnabdijevanje, uključujući izgradnju novog vodovoda Filendar-Branelovica-Velja Paprat u dužini od 2,3 km, zamjenu i proširenje 40 godina stare vodovodne cijevi za 1.000 domaćinstava, modernizacija vodne crpne stanice i zamjena azbestnih cijevi. U ovom trenutku, prikupljena otpadna voda se bez prethodnog tretmana, gravitacionim tokom, ispušta u rijeku Zetu.

Potrebna sredstva i finanisranje: Polazeći od podataka iz *Studije ekološkog i socijalnog uticaja i tehničke i ekonomske analize za izgradnju sistema za tretman otpadnih voda i poboljšanje vodosnabdijevanja u opštini Danilovgrad*, ukupna vrijednost investicije utvrđena je na iznos 5,687 miliona € - za izgradnju 5,107 miliona € (izgradnja PPOV i izgradnja kanalizacione mreže u iznosu od 3,952 miliona € i sistema vodosnabdijevanja u iznosu od 1,155 miliona €). Prepostavljeni izvori finansiranja su: kredit EBRD saglasno Ugovoru o kreditu zaključenim između države Crne Gore i EBRD u iznosu od 5,350 miliona €. Ugovorom o kreditu predviđena su i grant sredstva za podršku u implementaciji projekta i za finansiranje nadzora nad izvođenjem radova u iznosu od 359.680 €, kao i grant za unaprijeđenje finansijskog i operativnog učinka preduzeća koje će upravljati vodama u opštini Danilovgrad u iznosu od 200.000 €. Iz državnog budžeta predviđena je podrška realizaciji projekta za angažovanje revidenta projektne dokumentacije. Na osnovu međunarodnog tendera koji je objavila EBRD, zaključen je ugovor za obezbjeđenje tehničke podrške jedinici za implementaciju projekta za pripremu tenderske dokumentacije i nadzor nad izvođenjem radova. Bespovratna sredstva, posredstvom EBRD, obezbijedila je Vlada Republike Češke.

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

Stanje projekta: Usvojenim GUP-pm iz 2008. godine izgradnja PPOV planirana je na lokaciji „Landže“. Ovim planskim dokumentom definisana je i trasa za izgradnju vodovodne i kanalizacione mreže. Lokacija „Landže“ je detaljno razrađena i na osnovu ovog planskog dokumenta se mogu dobiti urbanističko-ehnički uslovi potrebni za izdavanje građevinske dozvole. Zemljište na lokaciji predviđenoj za izgradnju PPOV je dijelom u vlasništvu opštine, a dijelom u vlasništvu fizičkih lica, zbog čega je potrebno raditi na rješavanju imovinsko-pravnih pitanja, kako za zemljište na lokaciji budućeg PPOV, tako i na trasi vodovodnog i kanalizacionog cjevovoda. Prethodno je potrebno uraditi Ekspropriacioni elaborat. U prethodnom periodu urađena je sljedeća projektna dokumentacija: Studija ekološkog i socijalnog uticaja i tehnička i ekonomска analiza u junu 2010. godine (naručena i finansirana od srtane EBRD kao studija opravdanosti); Generalni projekat za izgradnju PPOV (u februaru 2008. godine), Glavni projekat za vodovodnu mrežu (u novembru 2010. godine) i kanalizacionu mrežu, (u novembru 2010. godine) u pojasu rekonstrukcije magistralnog puta M18; Idejno rješenje za izgradnju PPOV i kanalizacione mreže (revizija ovog projekta je u toku). Za dio projekta koji se odnosi na vodosnabdijevanje u prethodnom periodu urađeni su: Idejno rješenje trafostanice za napajanje električnom energijom pumpne stanice Oraška jama, Idejno rješenje za projekat automatizacije nadzora i upravljanja radom objekata na vodovodnoj mreži u Danilovgradu. Takođe su urađeni i revidovani: Idejni projekat vodovoda Zagarač, Glavni projekat vodovoda Zagarač faza II, Glavni projekat rekonstrukcije pumpne stanice Oraška jama i rekonstrukcije fodovoda Oraška jama - Filandar, Glavni projekat izgradnje novog cjevovoda Filendar - Branelovica - Velja Paprat. U februaru 2013. godine raspisan je tender za izbor izvođača radova za izgradnju vodovodne mreže, a otvaranje ponuda je izvršeno 29. marta. Saglasno tome, 11. septembra 2013. godine potписан je ugovor za izvođenje radova na rehabilitaciji i proširenju vodovodne mreže u opštini Danilovgrad između JP „Vodovod i kanalizacija“ Danilovgrad i izabranog izvođača radova J.V. CMC Controlmatic Commerce d.o.o. Herceg Novi & CMC Ekocon d.o.o. Logatec. U toku su aktivnosti na stvaranju preduslova za objavu tendera za projektovanje i izgradnju SCADA sistema, projektovanje i izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i projektovanje i izgradnju kanalizacione mreže.

Ocjena projekta – 3,423

Prioritetni projekti čiji bi se pojedini segmenti mogli realizovati u 2013. ili 2014. godini

14. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i pojedinih segmenta vodovodne i kanalizacione infrastrukture na teritoriji opštine Ulcinj

Opis projekta: Projekat obuhvata poboljšanje vodovodnog i kanalizacionog sistema i izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda. Lokacija postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda predviđena je na području Ulcinjskog polja. Tehničko rješenje izgradnje PPOV dato u Studiji izvodljivosti predviđa ispuštanje prečišćenih voda u kanal Port Milena. Zbog potrebe da se hitno zaštiti kanal Port Milena od otpadnih voda iz naselja Kodra, Totoši, Bijela Gora, Donja Bratica, aktivnosti vezane za izgradnju kanalizacione mreže za ova četiri naselja, realizuju se kao poseban projekat.

Potrebna sredstva i finanisranje: S obzirom na visok nivo prečišćavanja koji se zahtijeva, izgradnja postrojenja u Ulcinju predstavlja vrlo skupu investiciju zbog čega je predviđena fazna izgradnja postrojenja. Procijenjeno je da su za realizaciju projekta potrebna sredstva u iznosu od 25 miliona €. Planirano je da se potrebna sredstva obezbijede iz kredita KfW banke namijenjenog realizaciji V faze poboljšanja vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda na Crnogorskem primorju, kao i sredstava EIB iz kojih će se finansirati izgradnja kanalizacione mreže u naseljima Kodra, Totoši, Bijela Gora, Donja Bratica. Prema Studiji izvodljivosti, za izgradnju ovog dijela kanalizacione mreže potrebna su sredstva u iznosu od 5,3 miliona €. Izvjesno je da će se ova kanalizaciona mreža graditi prije PPOV. Planirano je da se sredstva za realizaciju ovog dijela projekta obezbijede iz kredita EIB -

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

5,0 miliona € i granta IPF MW - 300.000 €. Na osnovu sporazuma KfW Banke i EIB, implementacija ovog segmenta projekta je povjerena PROCON-u. U kapitalnom budžetu obzbijeđena su sredstva u iznosu od 69.000 € za izradu Glavnog projekta.

Stanje projekta: Za dio projekta koji se odnosi na izgradnju kanalizacione mreže u naseljima Kodra, Totoši, Bijela Gora i Donja Bratica, urađena je Studija izvodljivosti, a izrada Glavnog projekta je u toku i očekuje se da isti bude završen u IV kvartalu 2013. godine.

Za postrojenje u Ulcinju 2009. godine urađena je Studija izvodljivosti sa idejnim projektom. Iste godine urađen je i Elaborat procjene uticaja postrojenja na životnu sredinu na koji je pribavljen saglasnost nadležnog organa.

Nakon pristupanja opštine Ulcinj sistemu Vodacom, KfW banka je angažovala nezavisnog konsultanta koji je uradio Studiju o procjeni stanja vodovodne i kanalizacione infrastrukture sa pregledom prioritetnih investicija na bazi koje je pripremljen Projektni zadatak za izradu Studije izvodljivosti za rješavanje pitanja vodosnabdijevanja i upravljanja otpadnim vodama u opštini Ulcinj. U pretkvalifikacionom postupku za izradu Studije kvalifikovalo se 5 ponuđača kojima je krajem avgusta upućen poziv za dostavljanje ponuda. Najprihvatljivija je bila ponuda firme Dahlem iz Njemačke sa kojom je zaključen ugovor o izradi studije 20. decembra 2012. godine. Kompanija Dahlem je otpočela aktivnosti na izradi Studije 3. januara 2013. godine. Rok za izradu Studije je avgust tekuće godine. Konsultant je dostavio radnu verziju Studije u kojoj su elaborirana varijantna rješenja vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda na području opštine Ulcinj. Studijom su razrađena do nivoa idejnog projekta samo odabrana varijantna rješenja predviđena za I fazu implementacije.

Tokom avgusta Vodacom je pripremao komentare na radnu verziju Studije i prikupilao komentare i sugestije ostalih učesnika projekta. Prikupljeni komentari su dostavljeni Konsultantu u cilju izrade finalne verzije Studije.

Ocjena projekta - 3,175

15. Izgradnja uređaja za prečišćavanje otpadnih voda i segmenata vodovodne i kanalizacije mreže u opštini Rožaje

Opis projekta: Studijom izvodljivosti predviđena je izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, izgradnja kanalizacione mreže i unapređenje stanja u oblasti vodosnabdijevanja.

Potrebna sredstva i finanisranje: Ukupna vrijednost projekta iznosi 6,574 miliona €. Ovim iznosom je obuhvaćena izgradnja PPOV i kanalizacione mreže u iznosu od 4,375 miliona €, dok se 1,72 miliona € odnosi na unapređenje stanja u oblasti vodosnabdijevanja u opštini Rožaje. Turska humanitarna agencija TIKA donirala je opštini Rožaje cijevni materijal u vrijednosti od 440.000 € za rekonstrukciju primarnog cjevovoda od vodoizvorišta na Vrelu Ibra do gradskog rezervoara, u dužini od 7,4 km. Predviđeno je da se za realizaciju dijela projekta koji se odnosi na izgradnju PPOV i kanalizacione mreže, sredstva obezbijede iz IPA 202-2013. programa. Pored toga, u okviru WBIF-a obezbijeđena je podrška izradi studije izvodljivosti u iznosu od 200.000 €, a iz kapitalnog budžeta finansira se izrada Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu (20.000 €) i Idejnog projekta (128.700 €). Dinamičkim planom izrada tenderske dokumentacije za izvođača radova na izgradnji kanalizacione mreže planirana je za III i IV kvartal 2013. godine. Za reviziju projektne i izradu tenderske dokumentacije iz budžeta Opštine predloženo je da se obezbijede sredstva u iznosu od 232.000 €.

Stanje projekta u dijelu koji se odnosi na otpadne vode: Urađena je Studija izvodljivosti pod nazivom „Projekat razvoja vodovodnog i kanalizacionog sistema opštine Rožaje“. Usvojen je PUP opštine Rožaje kojim je prostorno-planski definisana lokacija budućeg postrojenja i trasa kanalizacione mreže. U toku je izrada Idejnoj projekta i Elaborata procjene uticaja izgradnje PPOV na životnu sredinu. Zemljište na lokaciji „Industrijska zona-Zeleni“, na kojoj je predviđena izgradnja PPOV, većinskim dijelom je u privatnom vlasništvu. Predstoji postupak eksproprijacije.

Stanje projekta u dijelu koji se odnosi na vodosnabdijevanje: Opština Rožaje je u prethodnom periodu

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

obezbijedila je izradu glavnih projekata za rezervoar i primarni cjevovod od vodoizvorišta do rezervoara. Za izvođenje radova na oba objekta izdata je građevinska dozvola. EIB nije prihvatile da se na bazi ove dokumentacije, koja joj je dostavljena, odobri sredstva za finansiranje projekta i tražila dodatna objašnjenja i otklanjanje nedostataka. Komentari EIB su proslijeđeni obrađivaču Studije izvodljivosti za upravljanje otpadnim vodama i vodosnabdijevanje u opštini Rožaje i nedostaci u projektovanju su otklonjeni kroz ovaj dokument. Studija izvodljivosti je izrađena u II kvartalu 2012. godine. Tada je urađena i tenderska dokumentacija za izbor izvođača radova i nadzornog organa nad izvođenjem radova, na koju je EIB dala saglasnost. Tender za izradu cjevovoda od vodoizvorišta do rezervoara objavljen je 26.01.2013. godine, a otvaranje ponuda je bilo 02.04.2013. godine. Rok za izgradnju cjevovoda je 270 dana od dana zaključivanja ugovora, a radovi su počeli 17.07.2013. godine. Očekivani rok završetka - maj 2014. godine.

Ne postoji prostorno-planska ograničenja za realizaciju projekta. PUPom opštine Rožaje predviđena je izgradnja primarnog cjevovoda od vodoizvorišta do rezervoara trasom koja je definisana Glavnim projektom; izgradnja rezervoara planirana je na lokaciji postojećeg i definisana je DUPom "Zona Centar". Ne postoji ni problemi imovinsko-pravne prirode za realizaciju ovog dijela projekta budući da se novi rezervoar gradi umjesto postojećeg. Nadležni organ lokalne uprave u Opštini Rožaje, donio je Rješenje da nije potrebna izrada Elaborata procijene uticaja na životnu sredinu za projekat unapređenja vodosnabdijevanja opštine Rožaje, odnosno za postavljanje cjevovoda na potezu od vodoizvorišta do rezervoara i izgradnju samog rezervoara.

Ocjena projekta - 3,071

Prioritetni projekti koji će biti realizovani u 2014 ili 2015. godini u zavisnosti od mogućnosti obezbjeđenja finansijskih sredstava ili drugih uslova

16. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Plužinama

Opis projekta: Na osnovu obaveze, nastale prije 35 godina po osnovu izgradnje hidroelektrane, Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić je bila u obavezi da Opštini Plužine isplati 11,5 miliona € iz kojih bi se realizovao niz projekata na području Pive. Prema sporazumu zaključenom između Elektroprivrede i Opštine Plužine, jedna od prioritetnih obaveza je izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Plužinama. U cilju stvaranja preduslova za unapređenje stanja u oblasti otpadnih voda i vodosnabdijevanja u ovoj opštini, urađena je Studija izvodljivosti Vodosnabdijevanje i upravljanje sistemom otpadnih voda u opštini Plužine". Studijom izvodljivosti je obuhvaćen period do 2031. godine (faza I do 2021. godine i faza II do 2031. godine). Obrađivač je razmatrao dvije varijante prečišćavanja otpadnih voda. Varijantom „A“ predviđena je lokacija PPOV sa položajem sjeveroistočno od budućeg pristaništa, a varijantom „B“ sa položajem jugozapadno od budućeg pristaništa. Razmatrane su i dvije tehnologije - RBC i SBR. Planirani kapacitet PPOV prema Studiji izvodljivosti je 2.263 ES u prvoj fazi, odnosno 3.517 ES u drugoj.

Potrebna sredstva i finansiranje: Prema Studiji izvodljivosti, vrijednost projekta za varijantu A i tehnologiju SBR, (što će biti najvjerovatnije izbor u pogledu lokacije i tehnologije PPOV), utvrđena je na iznos od 2,058 miliona €. Dio sredstava za realizaciju projekta obezbijediće se iz obaveza EPCG. Projekat nije obuhvaćen Ugovorom o finansiranju „Otpadne vode i vodosnabdijevanje“ između Crne Gore i EIB. Prdviđeno je da se iz državnog budžeta finansira izrada Studije izvodljivosti i Idejnog projekta (49.250 €).

Stanje projekta: Tokom 2001. godine urađen je generalni projekat za izgradnju PPOV. Lokacija predviđena za izgradnju PPOV i kanalizacione mreže obuhvaćena je postojećim Detaljnim urbanističkim planom. Urađena je i revidovana Studija izvodljivosti za izgradnju PPOV i kanalizacione mreže. Ugovorom je regulisano da EPCG sama realizuje preostale obaveze prema opštini Plužine. EPCG će u okviru ovih aktivnosti obezbijediti sredstva za izgradnju postrojenja i, po

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

potrebni, izvršiti otkup zemljišta na parceli u privatnom vlasništvu na lokaciji predviđenom DUP-om za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda. U toku su pripremne aktivnosti na izradi Idejnog projekta i Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu.

Ocjena projekta - 2,551

17. Izgradnja uređaja za prečišćavanje otpadnih voda i segmenata kanalizacije mreže u opštini Kolašin

Opis projekta: Projektom se predviđa izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, izgradnja kanalizacione mreže i mreže za poboljšanje sistema za vodosnabdjevanje u opštini Kolašin. U ovom trenutku, otpadne vode se, bez prethodnog tretmana, ispuštaju u rijeku Taru.

Potrebna sredstva i finanisanje: Shodno studiji izvodljivosti za razvoj vodovodnog i kanalizacionog sistema opštine Kolašin, aproksimativna vrijednost osnovnog projekta iznosi 4,35 milion €, čime je obuhvaćena komponenta vodosnabdjevanja u vrijednosti od 1,0 milion €, izgradnja prve faze postrojenja za tretman otpadnih voda (kapaciteta 4,000 ES) u iznosu od 0,9 miliona €, izgradnja kanalizacione mreže i glavnog kolektora u iznosu od 2,2 miliona €, izrada projektne dokumentacije za PPOV i kanalizacionu mrežu u iznosu od 50.000 €. Prepostavljeni izvori finansiranja: još nijesu definisani ali postoji mogućnost korišćenja sredstava iz kredita EIB-a. Pored prethodno navedenih sredstava, u okviru IPF TA 2009 obezbijeđena su sredstva u iznosu od 200.000 € za izradu studije izvodljivosti.

Stanje projekta: Urađena je studija izvodljivosti. Završena je elaborat procjene uticaja na životnu sredinu i dobijena saglasnost na isti. Nijesu obezbijeđeni izvori finansiranja. U toku je izrada PUP Kolašin u kojem su definisane dvije lokacije za izgradnju postrojenja lokacija Breza i lokacija Bakovići. Za lokaciju Baković je urađen Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu. U toku su pripremne aktivnosti na izradi Idejnog projekta

Ocjena projekta - 2,433

*Projekti koje realizuju jedinice lokalne samouprave samostalno,
bez učešća Ministarstva održivog razvoja i turizma*

I. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kolektorske mreže i rješavnj pitanja upravljanja kanalizacionim muljem u Glavnom gradu Podgorica

Opis projekta: Jedan od kapitalnih projekata koji Glavni grad namjerava da realizuje je izgradnja novog postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kolektorske mreže. Projekat direktno utiče na poboljšanje opštih uslova kvaliteta života i zdravlja građana Podgorice i očuvanja životne sredine na širem području - vrši se zaštita rijeke Morače i njenih pritoka, a samim tim štiti se Skadarsko jezero kao nacionalni park i najveća akumulacija vode za piće na Balkanu. Značajna dimenzija projekta je svakako zaštita režima podzemnih voda, odnosno očuvanje postojećih vodoizvorišta na teritoriji Glavnog grada, uz smanjenje rizika od njihovog zagađenja. Cilj je sakupljanje otpadnih voda iz što većeg broja domaćinstava, uz njihovo prečišćavanje na budućem postrojenju. Postojeće PPOV izgrađeno je 1978. godine. Kako se Glavni grad razvijao veoma ubrzano, PPOV nije u mogućnosti da u potpunosti obavlja prečišćavanje svih komunalnih otpadnih voda. Sa druge strane, pojedini djelovi grada, koje karakteriše individualna gradnja, nema izgrađenu kanalizacionu mrežu, tako da se ispuštanje otpadnih voda vrši direktno u septičke jame od kojih su mnoge propusne i predstavljaju rizik za potencijalno zagadjenje podzemnih voda. Stoga, Glavni grad namjerava da riješi pitanje komunalnih otpadnih voda za kapacitet od 275.000 ES, kao i pitanje tretmana kanalizacionog mulja koji nastaje u procesu prečišćavanja otpadnih voda.

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

Potrebna sredstva i finanisranje: Prema finansijskim pokazateljima iz do sada urađene dokumentacije, vrijednost projekta, sa svim njegovim komponentama, iznosi blizu 60 miliona € (oko 27 miliona € za kanalizacionu mrežu i između 30 i 32 miliona € za PPOV). Zbog visine investicije, projekat će se realizovati kroz nekoliko faza - projekat izgradnje PPOV i projekat izgradnje kanalizacione mreže koji će činiti više potprojekata. Jedan od osnovnih problema u realizaciji ovog projekta biće ispunjavanje uslova iz Zakona o finansiranju lokalne samouprave kojim se ograničava zaduženje jedinice lokalne samouprave na nivo od 10% operativnog budžeta.

Stanje projekta: U dosadašnjem periodu u pripremi ovog projekta urađeni su: Fizibiliti studija odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda u Podgorici (2004. godine), donacija Vlade francuske, obradivač francuska firme Sogreah; Generalno rješenje odvođenja otpadnih voda sa studijom opravdanosti koju je izradio IK Consulting iz Beograda; Studija izvodljivosti vodosnabdijevanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Glavnog grada Podgorice, urađena od strane engleske kompanije WYG International tokom 2010. godine (donacija EIB-a u vrijednosti 300.000 €); Idejni projekat glavnih kolektora kanalizacionog sistema za upotrijebljene vode Podgorice, urađen od strane JP „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica u toku 2011. godine (vrijednost 100.000 €); Glavni projekti za širenje kolektorske mreže – 16 dionica (ukupno 38 km), urađeni od strane JP „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica tokom 2012. godine (vrijednost 200.000 €); Idejno rješenje čelične mostovske konstrukcije za prenos glavnih kolektora preko rijeke Morače, urađen od strane kompanije TEI iz Podgorice tokom 2011. godine. Formiran je Radni tim sa zadatkom definisanja optimalnog tehnološkog procesa na budućem PPOV koji je pripremio dokumenat „Preporuke elemenata za izbor optimalnog tehničko - tehnološkog procesa postrojenja za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda (PPOV), postrojenja za tretman kanalizacionog mulja i postrojenja za zbrinjavanje obrađenog mulja u Glavnom gradu – Podgorica“, koji predstavlja osnovu za izradu tenderske dokumentacije.

NAPOMENA: Ovaj projekat, budući da ga realizuje Glavni grad Podgorica, bez uključivanja Ministarstva, nije vrednovan i dat je u Pregledu prioritentnih projekata samo informativno.

II. Zbrinjavanje otpadnih voda opštine Budva

Opština Budva u decembru 2008. godine raspisala međunarodni tender za rješavanje problema tretmana otpadnih voda na svojem području, na osnovu kojeg je sa austrijskom firmom WTE zaključila DBFO ugovor o projektovanju, izgradnji, finansiranju i upravljanju, odnosno ugovor o javno privatnom partnerstvu za izgradnju postrojenjā za prečišćavanje otpadnih voda, kanalizacione mreža, transportnih sistema sa pumpnim stanicama, kao i za održavanje tih postrojenja za 30 godina.

U toku prve faze predviđena je izgradnja PPOV za zahvat Budva, Bečići Sveti Stefan, PPOV u Reževićima i PPOV za Buljaricu i Petrovac. U drugoj fazi predviđeno je proširenje ovih postrojenja i izgradnja manjeg postrojenja na Jazu. Paralelno prvoj fazi izgradnje postrojenja, radiće se na proširenju i sanaciji postojeće kanalizacione mreže.

Ukupna vrijednost projekta je 58,56 miliona €.

Projekat je počeo da se realizuje.

NAPOMENA: Ovaj projekat, budući da ga realizuje Opština Budva kroz model javno-privatnog partnerstva, nije vrednovan i dat je u Pregledu prioritentnih projekata samo informativno.

NAZIV PROJEKTA	Ukupna vrijednost projekta	Sredstva potrebna za završetak projekta	Izvori finansiranja			Nedostajuća sredstva	Ukupno	
			Krediti	Domaći	Fondovi EU i dr. donac.			
A VODOSNABDIJEVANJE								
Nastavak izgradnje regionalnog vodovoda za Crnogorsko primorje do opštine Herceg Novi	ranije	cca 4.000	0				0	
	2013		500 ²		500		500	
	2014		3.500 ³				3.500	
Vodovod Andrijevica	ranije	2.387	30		30		30	
	2013		330			330	330	
	2014		2.027	1.957		70	2.027	
Vodosnabdijevanje Cetinja	ranije	4.473	955 ⁴	800		155	955	
	2013		250			250 ⁵	250	
	2014		3.268	3.099		169	3.268	
Unapređenje vodosnabdijevanja u opštini Tivat - izgradnja rezervoara „Đuraševići“ i „Gradioštica“	ranije	3.000	3.000					
	2013						3.000	
	2014						3.000	
Projekat vodosnabdijevanja gradske opštine Tuzi (faza II i III)	ranije	15.092		9.879			9.879	
	2013		5.213	2.981	566		3.547	
	2014			1.400	266		1.666	
Vodovod Pljevlja	2013	10.500	10.500					
	2014						10.500	
	posle						10.500	
Vodosnabdijevanje Žabljaka	2013	474						
	2014		474				474	
	posle						474	
UKUPNO - A		39.926	30.047	10.237	11.241	974	17.474	39.926

² procijenjena sredstva za izradu dokumentacije, čiju izradu će finansirati JP "Regionalni vodovod Crnogorsko primorje

³ Sredstva treba da obezbijedi JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ iz posebne naknade na investicije

⁴ U 2011/12. godini obezbijeđeno 155.295 € iz PPF za izradu Studije izvodljivosti, kao i 300.000 € iz budžeta i 500.000 € iz kredita Abu Dabi fonda za aktivnosti na poboljšanju vodosnabdijevanja

⁵ sredstva WBIF 2011 (grant), za konsultantske usluge

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

NAZIV PROJEKTA	Ukupna vrijednost projekta	Sredstva potrebna za završetak projekta	Izvori finansiranja				Nedostajuća sredstva	Ukupno	
			Krediti	Domaći	Fondovi EU i dr. donac.	JPP			
B UPRAVLJANJE OTPADOM									
Izgradnja deponije u Nikšiću	do i u 2013	17.812	570	175 ⁶	395				570
	2014		1.095	948 ⁷	72 ⁸			75	1.095
	2015		8.528	8.528					8.528
	II faza		7.619					7.619	7.619
Izgradnja deponije u Pljevljima	2013	8.696	8.696						
	2014			540	187 ⁹	1.978 ¹⁰			2.705
	posle			4.858	1.133				5.991
Deponija „Livade”, Podgorica-ocjedne vode	do i u 2013	2.377	1.130	620	440	70 ¹¹			
	2014		1.060	1.060					
	posle		187	187					
Sanacija odlagališta „Ćafe“	2013	3.821	49		49 ¹²				146
	2014		1.935	1.838		97 ¹³		1.935	
	posle		1.837	1.837				1.837	
Izgradnja deponije u Beranama	2013	9.300	5.500					5.500	
	2014							9.300	
	II faza		3.800				3.800		
Izgradnja deponije u Kotoru	I faza	14.600	7.500					7.500	7.500
	II faza		7.100				7.100	7.100	
Izgradnja deponije u Bijelom Polju	I faza	10.500	10.500					10.500	10.500
	II faza								
Izgradnja deponije u Herceg Novom	I faza	5.400	2.600					2.600	2.600
	II faza		2.800				2.800	2.800	
Sanacija odlagališta "Vrtijeljka"	2013	785							
	2014		529	334		195 ¹⁴			
	posle		256	256					
Sanacija odlagališta		nepoznat	nepoznat	nepoznat				nepoznat	nepoznat
Izgradnja transfer stanica		nepoznat	nepoznat	nepoznat				nepoznat	nepoznat
UKUPNO - B		73.291	73.291	21.006	851	3.940		47.494	73.291

⁶ konsultantske usluge - izrada dokumentacije-obezbijedeno u kapitalnom budžetu / prostorno planska dokumentacija, Glavni prprojekat i revizija GP

⁷ Izgradnja i nadzor

⁸ konsultantske usluge – IPF 2010

⁹ izrada Glavnog projekta i revizija

¹⁰ od čega 298.000 € IPF za konsultantske usluge - izrada Studije izvodljivosti, EIA i tenderke dokumentacije,

¹¹ WBIF 2010/ tenerska dokumentacija

¹² 29.000 € Opština i 20.000 € državni budžet-obezbijedeno u kapitalnom budžetu

¹³ WBIF 2010/ tenerska dokumentacija i Studija izvodljivosti

¹⁴ WBIF 2010/ tenerska dokumentacija i Studija izvodljivosti

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

NAZIV PROJEKTA	Ukupna vrijednost projekta	Sredstva potrebna za završetak projekta	Izvori finansiranja			Nedost. sredstva	Period realizacije				Ukupno
			Krediti	Domaći	Fondovi EU i drugi grantovi		Prije	2013	2014	Posle	
C UPRAVLJANJE OTPADNIM VODAMA											
Nikšić PPOV i kanal.	Izgradnja PPOV	21.231	14.984	12.647	2.337		3.165	2.084	9.735		14.984
	Izgradnja kanalizacione mreže		(3.500)			3.500 ¹⁵	3.500				3.500
	Konsultantske usluge		2.677	2.234	443		1.220	267	900	290	2.677
	Izrada tehničke dokumentacije		(70)			70	70				70
Pljevlja PPOV i mreža	Izgradnja PPOV	14.016	6.346	2.500	346	3.500 ¹⁶	346	600	2.900	2.500	6.346
	Izgradnja kanalizacione mreže		1.460		60	1.400 ¹⁷	60	120	1.000	280	1.460
	Uredenje korita Ćehotine		4.710				4.710	60			4.650
	Nadzor i eksproprijacija		1.500 ¹⁸	700			800	50	1.050	400	1.500
Herceg Novi PPOV i mreža	Izgradnja PPOV	29.741	8.000+ (838)	6.304	2.534 ¹⁹		838	4.596	3.404		8.838
	Izgradnja kanalizacione mreže 2012-2014		15.590+ (2.932)	13.133	5.234 ²⁰	155	2.932	9.193	6.397		18.522
	Konsultantske usluge		1.191+ (1.190)			2.381	1.190	595	596		2.381
Kotor kanaliz.mreža	Izgradnja kanalizac. i vodovodne mreže	7.905	2.349+ (4.761)	4.821	2.133 ²¹	156	4.761	2.349			7.110
	Konsultantske usluge		199+ (596)			795	596	199			795
Tivat - Luštica kanalizacija	Izgradnja kanalizac. i vodovodne mreže - faza I	9.870	5.941+ (3.550)	5.855	3.481	155	3.550	5.941			9.491
	Konsultantske usluge		79+ (300)			379	300	79			379

¹⁵ odnosi se na dio projekta koji je završen i troškove u 2011. i 2012. godini, projekat je finansiran kroz IPA 2008 program

¹⁶ IPA 2010

¹⁷ IPF MW 2008

¹⁸ nadzor 550.000 €; eksproprijacija 800.000 €

¹⁹ budžet Opštine 1,198 mil.€ + budžet Države 1,336 mil.€ (uplaćeno na Rn D00 „Vodacom“, koji implementira projekat)

²⁰ budžet Opštine 2,31 mil.€ + budžet Države 2,923 mil.€ (uplaćeno na Rn D00 „Vodacom“, koji implementira projekat)

²¹ budžet Opštine 0,792 mil.€ + budžet Države 1,341 mil.€ (uplaćeno na Rn D00 „Vodacom“, koji implementira projekat)

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

NAZIV PROJEKTA	Ukupna vrijednost projekta	Sredstva potrebna za završetak projekta	Izvori finansiranja			Nedost. sredstva	Period realizacije				Ukupno		
			Krediti	Domaći	Fondovi EU i drugi grantovi		Prije	2013	2014	Posle			
C UPRAVLJANJE OTPADNIM VODAMA													
Bar PPOV i mreža	Izgradnja PPOV	37.811	16.201	11.325	4.876				1.676	7.569	6.956	16.201	
	Izgradnja kanaliz. i vodov. mreže		19.110	6.559	12.395	156			2.510	12.327	4.273	19.110	
	Konsultantske usluge		1.900+ (600)			2.500		600	700	600	600	2.500	
Bijelo Polje PPOV i mreža	Projektna dokumentacija	18.467	(163)		163		163					163	
	Izgradnja PPOV		18.304	10.928	2.076 ²²	1.700 ²³				6.133	12.171	18.304	
	Izgradnja kanalizacione mreže					3.600 ²⁴							
Berane PPOV i mreža	Izrada dokumentacije	10.936	440		120 ²⁵	330 ²⁶		200	240			440	
	Izgradnja PPOV i kanal. i vodovodne mreže		10.496	5.741	1.840	2.905 ²⁷				2.500	7.996	10.496	
Cetinje PPOV i mreža	Izrada planske dokumentacije	18.500	(150)		150			150				150	
	Izgradnja PPOV		4.900	4.900								4.900	4.900
	Izgradnja kanalizacione mreže		5.300	1.200		4.100 ²⁸			460	3.600	1.240	5.300	
	Izgradnja hidrotehničkog tunela		3.850 ²⁹				3.850					3.850	3.850
	Izgradnja atmosferske kanalizacije		3.500				3.500					3.500	3.500
	Nadzor		800	800					40	400	360	800	
Plav PPOV i mreža	Izrada projektne dokumentacije	7.640	400		34 ³⁰	366 ³¹		234	166			400	
	Izgradnja PPOV i kanalizacione mreže i nadzor		7.240	3.478		3.762 ³²				2.000	5.240	7.240	

²² PDV

²³ IPF MW 2008

²⁴ IPA 2011

²⁵ Kapitalni budžet 52.600 € + budžet Opštine 67.350 €

²⁶ IPF TA

²⁷ IPA 2012

²⁸ IPA 2011+IPF MW 2008: 900.000 €

²⁹ procjena vrijednosti izradnje tunela

³⁰ Izrada projektne dokumentacije-obezbijedeno u kapitalnom budžetu

³¹ iz PPF 300.000 €

³² IPF MW: 700.000 € + 3.060.000 € IPA 2012-2013

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

NAZIV PROJEKTA	Ukupna vrijednost projekta	Sredstva potrebna za završetak projekta	Izvori finansiranja			Nedost. sredstva	Period realizacije				Ukupno
			Krediti	Domaći	Fondovi EU i drugi grantovi		Prije	2013	2014	Posle	
C UPRAVLJANJE OTPADNIM VODAMA											
Kotor / Tivat	Izgradnja PPOV	13.050	13.050	13.050				4.355	5.215	3.480	13.050
Danilovgrad PPOV i mreža	Izrada tehničke dokumentacije	5.687	(20)		20		20				20
	Izgradnja PPOV i kanal.mreže		3.952	4.990	117				2.372	1.580	5.107
	Izgradnja vodovodne mreže		1.155					600	355	200	
	Nadzor		360					120	120	120	360
	Jačanje kapaciteta preduzeća		200			560 ³³			100	100	200
	Izgradnja PPOV		19.700 ³⁴	19.700						19.700	19.700
Ulcinj PPOV i mreža	Izgradnja kanalizacione mreže	25.069									
	Izgradnja kanalizacione mreže za 4 naselja		5.369	5.000	69 ³⁵	300 ³⁶		69	3.300	2.000	5.369
	Dokumenatacija		(24)+25		49		24		25		49
Plužine PPOV	Izgradnja PPOV	2.107	2.058		900 ³⁷		1.158			2.058	2.058
	Izgradnja PPOV										
Žabljak - PPOV	Izgradnja PPOV	950	950		465 ³⁸	485		950			950
Rožaje PPOV i mreža i vodosnabd.	Izrada dokumentacije	6.547 ³⁹	232+ (220)		252 ⁴⁰	200		220	232		452
	Izgradnja PPOV i kanalizacija		4.375 ⁴¹	200		4.175			1.000	3.375	4.375
	Poboljšanje vodosnabdijevanja		1.720 ⁴²	1.280		440		440	150	1.130	1.720
Kolašin PPOV i mreža	Projektna dokumentacija	250	50+ (200)		50	200 ⁴³		200	50		250
	Izgradnja PPOV (I faza)	4.100	900				900			900	900
	Izgrana kanalizacione mreže		2.200				2.200			2.200	2.200
	Poboljšanje vodosnabdijevanja		1.000				1.000			1.000	1.000

³³ Grant EBRD

³⁴ procijenjena vrijednost

³⁵ kapitalni budžet-ugovoreno

³⁶ IPF MW 2008

³⁷ Elektroprivreda Crne Gore AD-900.000 €

³⁸ Vlada CG - 366.000 € (obezbijedeno u kapitalnom budžetu) + Opština Žabljak 99.000 €

³⁹ 7,62 miliona € za izgradnju i 452.000 € za projektnu dokumentaciju

⁴⁰ Kapitalni budžet 128.700 € + budžet Opštine 123.300 €

⁴¹ Uključen nadzor - 100.000 €

⁴² Uključen nadzor i cijevni material (TIKA)

⁴³ IPF TA 2009

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

NAZIV PROJEKTA	Ukupna vrijednost projekta	Sredstva potrebna za završetak projekta	Izvori finansiranja			Nedost. sredstva	Period realizacije				Ukupno	
			Krediti	Domaći	Fondovi EU i drugi grantovi		Prije	2013	2014	Posle		
C UPRAVLJANJE OTPADNIM VODAMA												
UKUPNO - B		233.877	214.763	137.345	40.124	38.290	38.118	24.839	38.391	74.728	95.919	233.877
Budva PPOV i mreža	Izgradnja PPOV i kanaliz.mreže	58.560	58.560	Javno privatno partnerstvo				Realizacija projekta je u toku				58.560
Podgorica PPOV i mreža	Projektna dokumentacija	nepoznat ⁴⁴		nepozn.	300	300		600				nepoznat
	Izgradnja PPOV	27.000 ⁴⁵										27.000
	Izgradnja glavnog kolektora i kanalizacione mreže	32.000 ³⁷										32.000
SVEUKUPNO - B		351.437										351.437

⁴⁴ u dosadašnjem periodu uloženo je oko 1,0 miliona €, ali Ministarstvo ne raspolaže preciznim podacima o stvarnom iznosu

⁴⁵ procijenjena vrijednost

3. PREGLED MIŠLJENJA DOBIJENIH OD JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE SA OBRAZLOŽENJIMA MINISTARSTVA

OPŠTINA ANDRIJEVICA

Nema primjedbi niti predloga za dopunu liste prioritetnih projekata.

OPŠTINA BAR

Opština Bar saglasna je u potpunosti sa Nacrtom pregleda prioritetnih projekata.

OPŠTINA BERANE

Opština Berane predložila je da se u Pregled prioritetnih projekata uvrste i dljedeći projekti:

1. *Izrada i donošenje Lokalnog plana zaštite životne sredine* - Status projekta: ___. Cilj: Opšti cilj Lokalnog plana za zaštitu životne sredine je unapređenje procesa planiranja i upravljanja životnom sredinom. Osnovni zadatak ovog dokumenta jeste uspostavljanje okvira za utvrđivanje prioriteta i razvoj realnih, efikasnih i ekonomski racionalnih rješenja u cilju očuvanja i unapređenja životne sredine i primjene principa održivog razvoja na lokalnom nivou. Opis projekta: Odredbama čl. 17 Zakona o životnoj sredini, definisana je obaveza izrade Lokalnog plana zaštite životne sredine, koji se donosi za period od četiri godine. Planom se jasno utvrđuje stanje životne sredine, kao i načini i odgovornost za unapređenje i zaštitu životne sredine. Obaveza lokalne samouprave je da formira Radni tim koji će raditi na izradi datog Plana, koji će se potom podnijeti Skupštini opštine na usvajanje. Planirane aktivnosti: Formiranje Radnog tima za izradu Plana, rad na izradi Plana, javna rasprava, usvajanje. Očekivani rezutati: Usvojen Plan. Ciljna grupa: Stanovnici Berane. Nosilac aktivnosti: Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine / Služba menadžera. Partneri: Nevladine organizacije. Vrijednost projekta: nije poznata. Izvor finansiranja: Budžet opštine/donator. Rizici: Nedostatak finansijskih sredstava za realizaciju projekta. Rok: 2013.
2. *Izrada i donošenje Lokalnog akcionog plana za biodiverzitet* - Status projekta: Započet projekat formiranjem Komisije za izradu Plana. Cilj: U cilju zaštite i unapređivanja prirode, očuvanja biološke i predione raznovrsnosti i opšte korisnih funkcija prirode i prirodne ravnoteže neophodna je izrada Lokalnog akcionog plana za biodiverzitet za opštinu Berane. Navedeni Plan mora biti usklađen sa Zakonom o zaštiti prirode i Nacionalnom strategijom biodiverziteta sa Akcionim planom za period 2009 – 2014. godine. Opis projekta: Kako je opština Berane već formirala Komisiju za izradu navedenog plana, predstoji rad na prikupljanju podataka, analizi postojećeg stanja, a potom i utvrđivanju prioriteta u cilju zaštite biodiverziteta, što će se realizovati kroz implementaciju konkretnih akcija. Planirane aktivnosti: Formiranje Radnog tima za izradu Plana, rad na izradi Plana, javna rasprava, usvajanje. Očekivani rezutati: Usvojen Plan. Ciljna grupa: Stanovnici Berane. Nosilac aktivnosti: Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine / Služba menadžera. Partneri: Nevladine organizacije. Vrijednost projekta: nije poznata. Izvor finansiranja: Budžet opštine/donator. Rizici: Nedostatak finansijskih sredstava za realizaciju projekta. Rok: 2013.
3. *Izrada projektne dokumentacije za dodatno prečišćavanje vode iz „Merića vrela“*. Naime, nekoliko dana u toku godine jake kiše ili topljenje snijega izazivaju blagu zamućenost vode za piće, što predstavlja veliki problem za sve korisnike usluga gradskog vodovoda. Rješavanje ovog problema

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

zahtijeva ulaganje, prije svega u izradu projektne dokumentacije, a zatim i u same uređaje za prečišćavanje. Hlorisanjem vode, koje se sada vrši, ne može se obezbijediti potpuna ispravnost vode u periodu obilnih padavina. Procjenjujemo da bi za izradu projektne dokumentacije bilo neophodno obezbijediti iznos od oko 70.000,00 €.

Stav Ministarstva: Prva dva predložena projekta ne pripadaju grupi projekata iz oblasti komunalne infrastrukture i ne mogu biti uvrštena u ovaj pregled. Treći projekt je samo manji segment vezan za funkcionisanje vodovodnog sistema u opštini Berane i, kao takav, ne može biti uvršten u ovaj pregled.

OPŠTINA BIJELO POLJE

Opština Bijelo Polje nema primjedbi na Nacrt pregleda prioritetnih projekata, ali sugeriše da se u ovaj dokument uvrsti i Projekat završetka puta Ravna Rijeka –Jasikovac (5,5 km) vrijednosti 1.158.000 eura radi otvaranja turističke destinacije Bjelasica, koji je sadržan u Strateškom planu razvoja opštine Bijelo Polje 2012-2016 godina sa predvidjenom konstrukcijom finansiranja: budžet opštine 50% i Budžet CG 50%.

Stav Ministarstva: Predloženi projekt ne pripada grupi projekata na koje se odnosi ovaj pregled.

OPŠTINA BUDVA

Opština Budva nema primjedbi na dokument, ali u svom dopisu informiše Ministarstvo da su opštine Budva, Bar i Ulcinj potpisale sporazum o odlaganju otpada na novoizgrađnoj deponiji „Možura”, koja se nalazi na teritoriji opštine Bar i da je potpisivanjem navedenog sporazuma riješila problem odlaganja otpada na period od 30 godina, uz mogućnost da u narednom periodu pristupi pronalaženju rješenja za izgradnju deponije na teritoriji svoje opštine.

OPŠTINA DANILOVGRAD

Nema primjedbi kao ni predloga za dopunu liste prioritetnih projekata.

OPŠTINA HERCEG NOVI

Opština Herceg Novi predlaže dopunu u dijelu koji se odnosi na povezivanje ove opštine na sistem regionalnog vodovoda na način da se u tački 1 „Nastavak izgradnje regionalnog vodovoda za Opština Herceg Novi” doda da će se povezivanje opštine Herceg Novi na regionalni vodovod izvršiti i preko poluostrva Lušica gdje je planirana izgradnja zajedničkog tranzitnog cjevovoda sa opština Tivat do raskrsnice Krašići-Radovići, odakle je planiran cjevovod DN 450 NP 10 bara do rezervoara Pristan u dužini od 5,3 km, čime bi se stvorile prepostavke za rješavanje pitanja vodosnabdijevanja poluostrva Luštica, kao i konekcija vodovodnog sistema opštine Herceg Novi sa sistemom regionalnog vodovoda preko postojećeg cjevovoda Pristan-Kotor.

Stav Ministarstva: Sugestija Opštine Herceg Novi je usvojena i uvrštena u Pregled prioritetnih projekata.

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

OPŠTINA KOLAŠIN

Opština Kolašin nema primjedbi, ali sugeriše da se u 2013. godini realizuju projekti iz oblasti upravljanja otpadnim vodama, prije svega u onim područjima koja su najviše ugrožena imajući pri tome u vidu zaštitu rijeke Tare od otpadnih voda grada Kolašina i zaštitu Bokokotorskog zaliva od otpadnih voda iz okolnih mesta.

Stav Ministarstva: Aktivnosti koje je predložila Opštine Kolašin već su sadržane u Pregledu prioritetnih projekata i rangirane su shodno ocjenama dobijenim u skladu sa Kriterijumima za ocjenjivanje projekata.

OPŠTINA KOTOR

JP „Vodovod i kanalizacija“ Kotor

JP “Vodovod i Kanalizacija” Kotor ukazuje da su, u cilju optimizacije vodovodnog sistema i smanjenja gubitaka, planirani određeni projekti, koji treba da obezbijede pouzdano i ekonomično vodosnabdijevanje. Takođe, ukazuju na već duže prisutan problem odlaganja sadržaja iz septičkih jama i čvrstog otpada iz kanalizacionog sistema, kao i na problem odvođenja otpadnih voda u gornjem dijelu Starog grada.

Priložili su tabelu sa pregledom projekata koje treba uvrstiti u Pregled prioritetnih projekata.

Tabela 1: Uticaji predloženih projekata

R.b	Opis	Oblast	Uticaj na životnu sr.	Socijalni aspekti	Usaglašenost sa strateškim dok.	Regionalni značaj
1.	Zamjena vodovodne mreže Novog naselja	Vodosnabdijevanje	Mali (smanjenje utroška el. energije)	Srednji (poboljšanje vodosnabdijevanja)	Da (zamjena postojeće mreže)	Ne
2.	Nabavka vodomjera na daljinsko očitavanje	Vodosnabdijevanje	Mali (povećanje efikasnosti)	Srednji (poboljšanje vodosnabdijevanja)	Da (nema izgradnje objekata)	Ne
3.	Sanacija vodovodnog sistema Muo – Prčanj – Stoliv	Vodosnabdijevanje	Mali (smanjenje utroška el. energije)	Srednji (poboljšanje vodosnabdijevanja)	Da (zamjena postojeće mreže)	Ne
4.	Sanacija vodovodnog i kanalizacionog sistema industrijske zone Kotor	Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda	Veliki (sanacija kan. Sistema)	Srednji (poboljšanje vodosnabdijevanja)	Da (zamjena postojeće mreže)	Da (opštine Kotor i Tivat)
5.	Rješavanje problema smeća iz kanaliz.sistema	Otpadne vode	Veliki (odlaganje smeća, elimin.neprijatnih mirisa)	Mali (sigurnije funkcionisanje kanal.sistema)	Da (postojeći sistem)	Ne
6.	Izgradnja kanaliz.sistema Starog grada	Otpadne vode	Srednji	Srednji	Da	Ne

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

Tabela 2: Pripremljenost projekata

R.b	Opis	Lokacija definisana planskim dok.	Projektna dokumentacija	Imovinsko pravna studija	Definisani izvori finansiranja	Vremensko ograničenje sredstava	Potencijal (kadrovi, tehn. finansije)
1.	Zamjena vodovodne mreže Novog naselja	Da (zamjena postojeće mreže)	Da	Da (zamjena postojeće mreže)	Ne		Da
2.	Nabavka vodomjera na daljinsko očitavanje	Da (nema izgradnje objekata)	Nije potrebna	Da (radovi na postojećim objektima)	Ne		Da
3.	Sanacija vodovodnog sistema Muo – Prčanj – Stoliv	Da (zamjena postojeće mreže)	Ne	Da (zamjena postojeće mreže)	Ne		Da
4.	Sanacija vodovodnog i kanalizacionog sistema industrijske zone Kotor	Da (zamjena postojeće mreže)	Ne	Da (zamjena postojeće mreže)	Ne		Da
5.	Rješavanje problema smeća iz kanal.sistema	Da (nema izgradnje objekata)	Ne		Ne		Da
6.	Izgradnja kanaliz.sistema Starog grada	Da	Da	Da	Da		

Stav Ministarstva: Od navedenih šest, projekti pod rednim brojem 1 i 3 već su obuhvaćeni kroz Projekat "Nastavak izgradnje pojedinih segmenta kanalizacione infrastrukture na teritoriji opštine Kotor" iz ovog pregleda. Ostali projekti predstavljaju samo segmente ukupnog sistema otpadnih voda na teritoriji opštine Kotor i tako pojedinačno dati ne mogu se svrstati u ovaj pregled prioritetnih projekata. Oni bi se mogli posmatrati kao djelvi nekog budućeg projekta proširenja i rekonstrukcije kanalizacione mreže u opštini Kotor. U tom slučaju, projekat bi mogao biti uvršten u neki naredni Pregled prioritetnih projekata, ali bi tada trebalo imati mnogo više informacija o istom. Pored toga, projekat pod rednim brojem 5 ne može se svrstati u grupu projekata koji se razmatraju u ovom pregledu jer se tiče održavanja kanalizacionog sistema, što je nadležnost javnog preduzeća.

Sekretariat za zaštitu prirodne i kulturne baštine Opštine Kotor

Predlaže da se u Pregled uvrsti izgradnja kanalizacione mreže za naselje Morinj (dokumentacija postoji u Direkciji za uređenje i izgradnju Kotora).

Stav Ministarstva: Ne postoji dovoljno podataka da bi se ovaj projekat eventualno uvrstio u Pregled prioritetnih projekata, pa i za njega važi stav iznijet na predlog JP "Vodovod i kanalizacija" Kotor.

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

OPŠTINA MOJKOVAC

Opština Mojkovac smatra da listi prioritetnih projekata treba dodati sljedeće projekte:

1. *Zaštita vodoizvorišta gradskog vodovoda u Gojakovcima* - Projekat je iz oblasti vodosnabdijevanja čijom relaizacijom bi imalo benefite oko 6000 stanovnika Mojkovca. Realizacija projekta je usaglašena sa Strateškim planom, urađeni projekat je u skladu sa prostorno-planskom dokumentacijom i riješeni su imovinsko-pravni odnosi. Opština je završila investiciono-tehničku dokumentaciju i nema izvora finansiranja za realizaciju projekta.
2. *Vodovod Tutići, Slatina i Jakovići* - Projekat je iz oblasti vodosnabdijevanja čijom bi realizacijom imalo benefite oko 2000 stanovnika Mojkovca. Realizacija projekta je usaglašena sa Strateškim planom, urađeni projekat je u skladu sa prostornom-planskom dokumentacijom i riješeni su imovinsko-pravni odnosi. Opština je završila investiciono-tehničku dokumentaciju i nema izvora finansiranja za realizaciju projekta.
3. *Razdvajanje atmosferske i fekalne kanalizacije na teritoriji grada* - Projekat je iz oblasti upravljanja otpadnim vodama, čijom bi se realizacijom smanjio negativan uticaj otpadnih voda na površinske vode i rad PPOV. Strateškim planom je predviđeno je razdvajanje atmosferske, površinskih voda i fekalne kanalizacije, s tim da opština nema pripremljen projekat za realizaciju.
4. *Sanacija odlagališta otpada u Podbišću* - Projekat iz oblasti upravljanja otpadom. Pregledom prioritetnih projekata iz oblasti komunalne infrastrukture predviđen je projekat izgradnje sanitарне deponije za opštine Bijelo Polje, Mojkovac i Kolašin kao izgradnja transfer stanice u Mojkovcu, pa su mišljenja da istovremeno treba završiti i sanaciju odlagališta otpada u Podbišću koja se nalazi pored magistralnog puta Mojkovac –Kolašin u neposrednoj blizini rijeke Tare. Sanacija odlagališta je planirana lokalnim planom upravljanja otpadom.

Stav Ministarstva: Dostavljeni podaci o projektima pod br. 1-3 nisu dovoljni da bi se odlučilo o njihovom eventualnom uvrštavanju u ovaj pregled prioritetnih projekata, dok je projekat pod brojem 4 obuhvaćen projektom *Sanacija odlagališta otpada*.

OPŠTINA NIKŠIĆ

Opština Nikšić nema primjedbi na Nacrt pregleda prioritetnih projekata.

OPŠTINA PLAV

Opština Plav ima predlog za dopunu liste prioritetnih projekata sljedećim projektima: *Projekat zahvata dodatnih količina vode sa izvorišta za vodovodni sistem Plava i rekonstrukcija glavne gradske vodovodne mreže*. U ljetnjim mjesecima Plav ima problema sa vodosnabdijevanjem kad je u pitanju pijača voda koja se zahvata sa izvorišta Adem Begov potok u Jasenici na udaljenosti oko 6 km od Plava. Uz pomoć CHF zamijenjene su azbestne cijevi plastičnim i povećan profil cjevovoda od izvorišta do rezervoara. Prema istraživanjima koja su vršena na izvorištu, izvorište je većeg kapaciteta nego što je zahvaćeno vode sa 3 bunara te je potrebno izvesti radove na samom izvorištu kako bi se zahvatile i dodatne količine. Veliki problem predstavlja i glavni distributivni vodovi gradske vodovodne mreže koji su izvedeni od azbestno-cemetnih cijevi (koje su kancerogene) te je takodje neophodno pristupiti izmjeni cijevi sa dodatnim proračunom profila cjevovoda radi napajanja svih naselja koja gravitiraju tom cjevovodu u dužini oko 6,5 km. Približna vrijednost projekta je oko 450.000 eura.

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

Stav Ministarstva: Dostavljeni podaci o projektu nisu dovoljni da bi se odlučilo o njegovom eventualnom uvrštavanju u ovaj pregled prioritetnih projekata.

OPŠTINA PLUŽINE

Opština Plužine je u potpunosti saglasna sa Nacrtom pregleda prioritetnih projekata.

OPŠTINA PLJEVLJA

Opština Pljevlja je sugerisala da se Projekat izgradnje regionalnog centra za upravljanje otpadom za opštine Pljevlja i Žabljak dopuni i sa:

- Projektovanje i izgradnja pristupnog puta budućem regionalnom centru za upravljanje otpadom za opštine Pljevlja i Žabljak u dužini od oko 2,5 km
- Projektovanje i izgradnja dovodnog cjevovoda za vodosnabdijevanje budućeg regionalnog centra za upravljanje otpadom za opštine Pljevlja i Žabljak u dužini od 2,5 km
- Projektovanje i izgradnja kanalizacije od budućeg regionalnog centra za upravljanje otpadom za opštine Pljevlja i Žabljak do gradskog kolektora
- Projektovanje i izgradnja odcjednog dalekovoda do budućeg regionalnog centra za upravljanje otpadom za opštine Pljevlja i Žabljak.
- Ukupno procijenjena vrijednost ovih radova iznosila bi oko 4 miliona koju bi trebalo dodati planiranoj visini investicija za izradu regionalnog centra za upravljanje otpadom za opštine Pljevlja i Žabljak.

Stav Ministarstva: Predložene aktivnosti već su obuhvaćene tehničko-tehnološkim rješenjima u okviru projekta "Izgradnja regionalnog centra za upravljanje otpadom za opštine Pljevlja i Žabljak".

OPŠTINA TIVAT

Predlog Opštine Tivat je sljedeći:

U Poglavlju A – Projekti iz oblasti vodosnabdijevanja - u opisu projekta pod rednim brojem 1. Nastavak izgradnje regionalnog vodovoda za opštinu Herceg Novi, navedena je netačna konstatacija: „Zbog odustajanja Opštine Tivat od realizacije projekta zaobilaznice, potrebno je projektovati novu trasu cjevovoda (duž magistrale) u dužini 5 km.“ Naime, Opština Tivat nije odustala od gradnje zaobilaznice i ista je ucrtana u Prostorno urbanistički plan Opštine. Radi se o kapitalnom državnom projektu, čija realizacija zavisi od sudbine projekta izgradnje mosta na Verige. U svakom slučaju, ne može se konstatovati da je Opština Tivat od njega odustala.

Stav Ministarstva: Prihvaćena je primjedba Opštine Tivat i u tom dijelu izmijenjen je tekst koji se odnosio na nastavak izgradnje regionalnog vodovodnog sistema za opštinu Herceg Novi.

Poglavlje C – Projekti iz oblasti upravljanja otpadnim vodama - Tačku 7. Izgradnja kanalizacionog i vodovodnog sistema u južnom dijelu opštine Tivat, treba razdvojiti na dio koji se odnosi na vodosnabdijevanje i dio koji se odnosi na otpadne vode. Projekat vodosnabdijevanja južnog dijela opštine, prebaciti u poglavlje A.

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

Stav Ministarstva: Kako se radi se o projektu koji se već realizuje i kako je zaključen ugovor sa jednim izvođačem radova, nije svrshodno razdvajati dio projekta koji se odnosi na izgradnju vodovodne mreže od dijela koji se odnosi na izgradnju kanalizacione mreže.

Opština Tivat takođe predlaže da se izvrši dopuna liste prioritetnih projekata iz oblasti vodosnabdijevanja, sledećim projektima:

1. *Izgradnja rezervoara Đuraševići sa veznim cjevovodima* - Poluostrvo Luštica je južni dio opštine Tivat i sastoji se od MZ Krtoli i MZ Krašići. Za potrebe snabdijevanja vodovodnog sistema poluostrva Luštica koriste se topliški bunari kao i povezivanje na regionalni vodovodni sistem kod raskrsnice na magistrali Kotor – Tivat. Kod topliških bunara, u sušnom dijelu godine, osim značajnog smanjenja izdašnosti, dolazi i do znatnog zaslanjivanja vode u bunarima. Kako bi se rješili ovi problemi započela je druga faza izgradnje tranzitnog cjevovoda od Solila u obalnoj saobraćajnici za punjenje budućeg rezervoara Đuraševići kao i zamjena postojećih AC i PVC distributivnih cjevovoda duž sjeverne obale Luštice. Na ovaj način bi se stekli uslovi za daljnji razvoj sistema za vodosnabdijevanje Luštice, a to je izgradnja rezervoara Đuraševići sa veznim cjevovodima. Cilj ovog projekta je kontinuitet u vodosnabdijevanju naselja u MZ Krtoli, te podizanje kvaliteta pijaće vode na odgovarajući nivo. Potrebna sredstva za pomenuti projekat: na osnovu Glavnog projekta rezervoara Đuraševići sa veznim cjevovodima koje je finansirala Opština Tivat, te isti i revidovala, procjenjena vrijednost investicije je 1.013.663,48 eura sa uračunatim PDV-om. Ne postoje prostorno-planska ograničenja za realizaciju navedene investicije jer je izgradnja objekta predviđena istim. Za realizaciju projekta ne postoje ni ograničenja u vezi imovinsko pravnih odnosa jer lokacija na kojoj je predviđena izgradnja istog je u vlasništvu Opštine. Projektovanim rješenjem ne utiče se na životnu sredinu obzirom da se radi o rezervoarima i cjevovodima za pitku vodu.
2. *Izgradnja rezervoara Gradiošnica sa veznim cjevovodima i distributivnom mrežom* - Za potrebe snabdijevanja vodovodnog sistema Gradiošnice koristili su se takođe topliški bunari. Kod ovih bunara u sušnom dijelu godine dolazi do znatnog zaslanjivanja vode u bunarima kao i smanjenja izdašnosti vode tako da je snabdijevanje vodom potrošača u naselju ugroženo. Takođe, pojedini potrošači u Gradiošnici nalaze se na kotama višim od I zone vodosnabdijevanja tako da se moraju postići visoki pritisci u mreži kako bi se vodosnabdijevanje omogućilo. Visoki pritisci dodatno dovode do pucanja cijevi i havarija na vodenim pumpama. Krajem 2010. godine su se stekli uslovi za prijem vode iz regionalnog vodovoda koji je za ovaj dio sistema predviđen uz gradsku saobraćajnicu nasuprot benziske stanice. Kako bi se omogućilo preuzimanje vode iz regionalnog vodovoda i njena distribucija potrebno je izgraditi odgovarajući prijemni rezervoarski prostor, cjevovode za punjenje istog i distribuciju. Rješenje je nađeno u izgradnji rezervoara u naselju Gradiošnica sa veznim cjevovodima i distributivnom mrežom. Potrebna sredstva za pomenuti projekat: na osnovu Glavnog projekta rezervoara Gradiošnica sa veznim cjevovodima i distributivnom mrežom koje je finansirala Opština Tivat, te isti i revidovala, procjenjena vrijednost investicije je 1.990.229,94 eura sa uračunatim PDV-om. Ne postoje prostorno-planska ograničenja za realizaciju navedene investicije, jer je izgradnja objekta predviđena istim. Imovinsko pravni odnosi za predmetnu lokaciju na kojoj je planirana izgradnja rezervoara su u postupku rješavanja. Projektovanim rješenjem ne utiče se na životnu sredinu obzirom da se radi o rezervoarima i cjevovodima za pitku vodu.

Stav Ministarstva: S obzirom na značaj izgradnje ovih rezervoara za stabilnost vodosnabdijevanja u opštini Tivat, kao i visinu potrebnih sredstava za njihovu izgradnju, prihvaćen je predlog Opštine Tivat i izgradnja rezervoar je uvrštena u ovaj pregled prioritetnih projekata u okviru projekta "Unapređenje vodovodnog sistema opštine Tivat izgradnjom rezervoara "Đuraševići" i "Gradiošnica" sa vezanim cjevovodima".

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

OPŠTINA ULCINJ

Projekti iz oblasti vodosnabdijevanja:

Nastavak radova na produženju vodovodne trase regionalnog vodovoda od JP „Vodovod i kanalizacija“ Ulcinj do Velike Plaže, Štoja i Ade - Projekat konceptualno korespondira sa Strateškim master planom kada je riječ o vodosnabdijecvanju. Osnovni cilj ovog projekat je trajno rješavanje vodosnabdijevanja najeksluzivnijeg turističkog lokaliteta, te su benefiti istog multiplikativni i višedimenzionalni (socijalni, turistički, ekološki). Opština Ulcinj ne raspolaže potencijalom (kadrovski, tehnički, finansijski) za realizaciju projekta.

Unapredjenje postojećeg sistema vodosnabdijevanja sa postojećih izvorišta-rekonstrukcija sistema za snabdijevanje - Projektom treba predvidjeti zamjenu postojećih azbest-cementnih cijevi čija je upotreba, saglasno propisima EU, nije dozvoljena u sistemima vodosnabdijevanja pijaćom vodom. S obzirom da se radi o kancerogenom materijalu, korišćenje vode iz postojećeg cjevovoda predstavlja realnu opasnost po život i zdravlje stanovništva koje koristi vodu iz ovog vodovoda. Poznata je činjenica da na teritoriji opštine Ulcinj je ugrađeno u vodovodni sistem ukupno 93 km ovih cijevi raznog profila, pa stoga ovaj projekat tretiramo kao projekat sa najvećim prioritetom. Opština Ulcinj ne posjeduje projektnu dokumentaciju za rekonstrukciju, a takođe, ne može obezbijediti ni potrebna sredstva za finansiranje.

Stav Ministarstva: Sredinom 2012. godine završena je izgradnja dijela regionalnog vodovodnog sistema između Bara i Ulcinja, do hotelskog kompleksa na Velikoj plaži, što na neki način predstavlja krajnju tačku južnog kraka regionalnog vodovodnog sistema. Vodovodna mreža koja bi se gradila od priključka na ovoj lokaciji prema naseljima duž Velike plaže, Štoju i Adi Bojani, pripadala bi vodovodnom sistemu opštine Ulcinj, ukoliko se između države i lokalne samouprave ne bi postigao eventualni dogovor da i dio magistralnog cjevovoda za vodosnabdijevanje planiranih ekskluzivnih turističkih naselja i Ade Bojane, bude sastavni dio regionalnog vodovodnog sistema.

Pored toga, uz podršku KfW banke u toku je izrada Studije izvodljivosti "Vodosnabdijevanje i kanalizacija na jadranskoj obali, Faza V Ulcinj" kojom je obuhvaćeno i rješavanje pitanja vodosnabdijevanja u opštini Ulcinj. Ove aktivnosti razmatrane su u okviru projekta .

Projekti iz oblasti uravljanja otpadom

Projekat zajedničkog regionalnog centra za opštine Bar i Ulcinj treba nastaviti i s obzirom da EIB je izrazila spremnost da iz kredita za projekte iz oblasti upravljanja otpadom finansira izgradnju reciklažnog centra, transfer stanica, sanaciju odlagališta na teritoriji opštine Bar i Ulcinj, mišljenja smo da je neophodno za opština Ulcinj u Pregledu prioriteta iz ovog segmenta dodati sanaciju neuredjenih odlagališta otpada sa količinom otpada preko 1000 m³.

Odlagalište „Hije“ je godinama, kao privremeno rješenje, služilo za odlaganje otpada za Opštinu Ulcinj, a od 2006. godine i za opština Bar. Odlagalište „Hije“ se nalazi u neposrednoj blizini mora, na vrlo atraktivnoj lokaciji, a koja je PUP-om predviđena u širokom pojasu kao ekskluzivna zona za visoki turizam. Strateškim master planom za upravljanje otpadom projekat sanacije nesanitarnog odlagališta „Hije“ treba svrstati na vrh prioriteta. Istina, Opština Ulcinj ne raspolaže projektnom dokumentacijom, ali svakako kandiduje ovaj projekat za realizaciju.

Stav Ministarstva: Sanacija odlagališta otpada "Hije" obuhvaćena je projektom "Sanacija odlagališta otpada" iz ovog pregleda.

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

Projekti iz oblasti upravljanja otpadnim vodama

Generalno, kanalizacioni sistem opštine Ulcinj je u vrlo lošem stanju. Kapaciteti lokalne samouprave i Javnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ predstavljaju limitirajući faktor za implementaciju Strateškog master plana. Osnovne karekteristike i nedostaci kanalizacionog sistema Ulcinja su: ne postoji PPOV, ne postoji separacija otpadne vode i kišnice, ne postoji kanalizacioni sistem za postojeće hotele na Velikoj plaži kao ni u Štoju, cijevi su od različitih materijala, kuće koje nijesu priključene na kanalizacionu mrežu koriste septičke jame ili obične nehigijenske jame, a uz sve to niska kvalifikacija i mali broj zaposlenih u kanalizacionom sistemu, koji nije dograđivan decenijama.

Poseban problem su fekalne crpne stanice Pristan i Đerane koje su ove godine uz angažovanje Opštine Ulcinj (finansijsko tehničko) bile u funkciji do pojave većih padavina, uslijed kojih je došlo do ulivanja površinskih voda u fekalni kolektorski sistem. Zbog toga crpne stanice se moraju isključiti iz režima rada. Tehnički nedostatak separatnmog tretmana otpadnih i atmosferskih voda uslovjavaju da se crpne stanice Pristan i Đerane isključuju iz režima rada svake godine. Neophodno je da se pristupi izradi projektne dokumentacije na odvajanju atmosferske i fekalne kanalizacije na čitavom slivnom području urbanog dijela opštine Ulcinj.

Kao što se može vidjeti, kanalizacioni sistem Ulcinja je jedan od osnovnih problema razvoja grada, jer njegovi nedostaci značajno utiču na ostale grane privrede, prije svega turizma i samim tim sprečavaju njegov brži razvoj. Ubrzana urbanizacija cijelog područja ovaj problem je još više povećala i dovela do devastacije prirodnih resursa. Stoga predloženi prioriteti u Pregledu prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture za 2013. godinu za Opština Ulcinj su sasvim prihvatljivi. Ono što Opština Ulcinj smatra da treba neizostavno uvrstiti i dodati u ove prioritete jesu sljedeći projekat:

Projekat čišćenja Kanala Port Milena sa spajanjem istog sa rijekom Bojanom. Naravno, ovaj bi se projekat realizovao u fazama, s tim da se čišćenje kanala nameće kao prioritet. Opština Ulcinj je već objavila tender za izradu stručne analize za ocjenu kvaliteta i izbor načina upravljanja muljem iz kanala Port Milena kao iskopanim materijalom. Potrebna sredstva i finansiranje: Opština Ulcinj će finansirati troškove izrade podloge za ocjenu kvaliteta i izbor načina upravljanja muljem. Troškove samog čišćenja kanala trebaju obezbijediti: Opština Ulcinj, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom i nadležna ministarstva.

Stav Ministarstva: Projektom "Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i pojedinih segmenata kanalizacione infrastrukture una teritoriji opštine Ulcinj" obuhvaćene su aktivnosti koje predlaže Opština Ulcinj u vezi sa rješavanjem pitanja otpadnih voda. Drugi predlog, koji se odnosi na čišćenje kanala Port Milena ne pripada grupi projekata koji se razmatraju o ovom dokumentu, zbog čega ne može biti uvršten u ovaj pregled prioritetnih projekata.

OPŠTINA ŽABLJAK

U opisu projekta Izgradnje regionalnog centra za upravljanje otpadom za opštine Pljevlja i Žabljak dodali bi i sljedeće: "Kao bi projekat bio funkcionalan, pored navedenih, biće potrebna i dodatna sredstva za igradnju pristupne infrastrukture". Visinu potrebnih sredstava ne mogu precizirati do završetka izrade projektne dokumentacije.

Stav Ministarstva: Projekat "Izgradnja regionalnog centra za upravljanje otpadom za opštine Pljevlja i Žabljak" predstavlja tehničko-tehnološku cjelinu koja sadrži i rješenja za "prisupnu infrastrukturu".

NAPOMENA: Svoje mišljenje na ovaj dokument sa eventualnim primjedbama i sugestijama, i pored urgencija, nijesu dostavili: Prijestonica Cetinje, Glavni grad Podgorica i Opština Rožaje.

4. KONSTATACIJE

1. Realizacijom aktivnosti predviđenih strateškim planskim dokumentima u oblasti vodosnabdijevanja, upravljanja otpadom i otpadnim vodama stvaraju se pretpostavke za implementaciju direktiva EU u ovim oblastima, zbog čega ove aktivnosti i predstavljaju jedan od prioriteta Vlade Crne Gore na njenom putu pridruživanja Evropskoj uniji. Budući da realizacija ovih projekata zahtijeva izuzetno visoka ulaganja u jednom dužem periodu, potrebno je utvrditi prioritete za realizaciju, tim prije ako se imaju u vidu ograničene mogućnosti zaduživanja kod međunarodnih finansijskih organizacija i nedovoljna finansijska sposobnost većine jedinica lokalne samouprave na čijim se teritorijama projekti realizuju.
2. U ocjenjivanju projekata radi utvrđivanja prioriteta u realizaciji, košišeni su *Kriterijumi za utvrđivanje godišnje liste prioritetnih projekta u oblasti komunalne infrastrukture*, koje je Vlada usvojila 2010. godine. Na utvrđivanje prioriteta, pored uslova koji se tiču nužnosti rješavanja nekog problema, saglasno usvojenim planskim dokumentima, imao je uticaj stepen pripremljenosti projekata za realizaciju i definisanost izvora finansiranja. U oblasti upravljanja otpadom najveći prioritet, nakon izgradnje centra za upravljanje otpadom u Baru, je izgradnja takvog centara u Nikšiću, ali i izgradnja ostalih planiranih centara za upravljanje otpadom, kao i izgradnja sistema ocjednih voda na deponiji u Podgorici. U oblasti upravljanja otpadnim vodama i dalje su visoki prioriteti izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Nikšiću, Herceg Novom, Baru, Pljevljima i Bijelom Polju, kao i izgradnja zajedničkog postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda za Kotor i Tivat.
3. Pregledom prioritetnih projekata definisani su pretpostavljeni izvori finansiranja, imajući pri tome u vidu raspoloživa sredstva iz kredita Evropske investicione banke – EIB (27 miliona € za projekte iz oblasti upravljanja otpadom, i 57 miliona €, za projekte iz oblasti vodosnabdijevanja i upravljanja otpadnim vodama), kao i sredstva KfW banke u iznosu od oko 60 miliona €. Pored toga, značajna sredstva su (ili će biti) obezbijedena iz fondova Evropske unije - u okviru Instrumenta prepristupne pomoći IPA (blizu 30 miliona €), u okviru programa podrške zemljama Zapadnog Balkana i Turske u procesu pristupanja Evropskoj uniji IPF/WBIF (obezbijedeno 5 miliona €).
4. Evidentan je napredak kod jednog broja projekata u odnosu na stanje projekata iz perioda kada je rađen Pregled prioritetnih projekata za realizaciju u 2012. godini. Jedinice lokalne samouprave imaju podršku i pomoć u realizaciji projekata od strane Nacionalne jedinice za implementaciju projekata „Procon“ DOO i Zajedničkog uslužnog i koordinacionog preduzeća opština Crnogorskog primorja „Vodacom“ DOO.
5. U oblasti upravljanja otpadom prioriteti za realizaciju u 2013. godini su nastavak aktivnosti vezanih za izgradnju regionalnih centara za upravljanje otpadom. Još uvijek su, međutim, prisutni problemi vezani za izgradnju centra za obradu otpada za potrebe opština Kotor, Budva, Tivat i eventualno Herceg Novi. Podsećamo da su nadležni organi opštine Kotor sproveli postupak izmjena i dopuna Prostornog plana opštine Kotor za područje Grbaljskog polja kojim su jednim dijelom obuhvatili i površinu određenu za izgradnju ovog centra opredjeljujući se da ovaj prostor koriste za razvoj turizma i na taj način stvorili, u ovom trenutku, teško premostivu prepreku za donošenje odluke Vlade Crne Gore o usvajanju Lokalne studije lokacije, jedinog preostalog dokumenta čijim usvajanjem bi se kompletirala potrebna dokumentacija. U toj situaciji, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je pripremilo Predlog odluke o prestanku važenja Odluke o utvrđivanju javnog interesa, koji je dostavljen zainteresovanim opštinama na mišljenje. Na ovaj način odgovornost za implementaciju Zakona o upravljanju otpadom u dijelu pitanja obrade komunalnog otpada bila bi vraćena na nivo opština Kotor, Budva i Tivat. Opštine Kotor i Budva se, i pored urgenicija, još nijesu izjasnile o Predlogu odluke, koji im je dostavljen na mišljenje u martu 2012. godine, tako da ista nije

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

mogla biti dostavljena Vladi Crne Gore na donošenje. U međuvremenu opštine Budva, Kotor i Tivat su komunalni otpad sakupljen na njihovoj teritoriji počelede da odlažu ne regionalnoj sanitarnoj deponiji Možura u Baru. Moguća rješenja problema su (i) da se kroz Prostorno-urbanistički plan opštine Kotor obezbijede neophodne pretostavke za završetak Lokalne studije lokacije za izgradnju centra za obradu otpada u blizini Trešanjskog mлина ili (ii) da Vlada doneše Odluku o prestanku važenja Odluke o utvrđivanju javnog interesa i obezbijediti da nadležni inspekcijski organi kontrolisu na koji način su opštine Kotor, Budva i Tivat, ali i Herceg Novi organizovale poslove obrade komunalnog otpada sakupljenog sa njihovog područja.

6. Što se tiče deponije u opštini Berane, nakon što se u prvom pokušaju nije uspio obezbijediti strateški partner za izgradnju deponije kroz model javno-privatnog partnerstva, još uvjek nijesu izvjesni izvori finansiranja, budući da je i EIB uslovila finansiranje izgradnje regionalnog centra za obradu otpada u Beranama zahtjevom da se u ovom centru obrađuje komunalni otpad sakupljen i sa područja opština Bijelo Polje, Kolašin i Mojkovac. Ovome treba dodati i probleme sa lokalnim stavnovništvom u prihvatanju da se deponija gradi na lokaciji Vasove vode. Formiran je poseban Ekspertska tim čiji je zadatak bio da ocijeni da li da lokacija „Vasove vode“ ispunjava kriterijume za izgradnju regionalnog centra za obradu otpada. Nalaz ekspertskega tima je da lokacija zadovoljava. U posteočoj situaciji, kao najbolje, nameće se rješenje da se iz kredita EIB gradi regionalna sanitarna deponija na lokaciji Vasove vode za potrebe sedam opština (Berane, Rožaje, Andrijevica i Plav i Bijelo Polje, Kolašin i Mojkovac), pri čemu je neophodno da se prethodno i konsultanti EIB izjasne o kvalitetu urađene dokumentacije.
7. Nakon odustajanja EIB od finansiranja izgradnje regionalnog centra za upravljanje otpadom za opštine Bijelo Polje, Kolašin i Mojkovac, zbog neslaganja sa predloženom lokacijom na „Čelinskoj kosi“ i blizine planiranog regionalnog centra za upravljanje otpadom u Beranama, konstrukcija finansiranja za izgradnju regionalnog centra za upravljanje otpadom u opštini Bijelo Polje, i dalje nije definisana. Pitanje realizacije ovog projekta umnogome zavisi i od načina na koji će se riješiti pitanje izgradnje regionalnog centra za upravljanje otpadom u opštini Berane, jer se kao jedna od mogućnosti razmatra i ona koja pretpostavlja da se otpad sakupljen na teritoriji opština Bijelo Polje, Kolašin i Mojkovac odlaže na deponiji u okviru centra u Beranama. Ukoliko se, međutim, ne postigne takav dogovor, trebalo bi pokušati obezbijediti izvore finansiranja za izgradnju deponije na Čelinskoj kosi iz kreditnih sredstava neke druge međunarodne finansijske organizacije ili kroz model javno-privatnog partnerstva.
8. U oblasti upravljanja otpadnim vodama u toku su aktivnosti na rehabilitaciji i proširenju kanalizacionih mreža u opštinama Herceg Novi, Kotor, Tivat i Bar, na izgradnji PPOV u opštini Herceg Novi i pripremne aktivnosti za početak izgradnje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Baru, odnosno zajedničkog postrojenja za Kotor i Tivat. Prva faza aktivnosti finansira se iz kredita KfW banke, a nedostajuća sredstva obezbijediće se iz domaćih izvora. Projekti u centralnom i sjevernom regionu finansiraju se iz kredita Evropske investicione banke, prema Ugovoru „Vode i kanalizacija u Crnoj Gori“, u iznosu od 57 miliona €. U Nikšiću su počele aktivnosti na izgradnji PPOV, a završena je izgradnja dijela kanalizacione mreže, koja je finansirana sredstvima obezbijeđenim u okviru IPA 2008 programa. Za postojrenja u Pljevljima, Bijelom Polju, Cetinju, Ulcinju i Plavu raspisati će tenderi za izbor izvođača radova po sistemu „design & build“. Za najveći broj projekata donijeta je i potrebna prostorno-planska dokumentacija.

Uvažavajući primjedbu Ministarstva finansija na Nacrt pregleda prioritetnih projekata, da je potrebno konkretno navesti iznose za realizaciju projekata, kako bi se analizirale mogućnosti njihovog finansiranja i stvorili uslovi za zaključivanje kreditnih aranžmana, u nastavku dajemo pregled potrebnih sredstava za projekte za koje postoji velika izvjesnost da će se realizovati ili početi realizovati u 2013. i 2014. godini.

PROJEKAT	Ra ng	2013					2014				
		Kredit	Budžet	Fond. EU	Donacije	Budžet opšt.	Kredit	Budžet	Fond. EU	Donacije	Budžet opšt.
A Vodosnabdijevanje											
Vodovod Golubovci -Tuzi	1	2.981				566	1.400				266
Vodovod Cetinje	2			250			3.099		169		
Vodovod Andrijevica	3			330			1.957		70		
Vodosnabdijevanje Tivat	4										
Regionalni vodovod za HN	5										
Vodovod Pljevlja	6										
Vodovod Žabljak	7										
Ukupno A		2.981		580		566	6.456		239		266
Upravljanje otpadom											
Deponija Nikšić	1		35 ⁸	72			948				
Deponija "Livade"	2	620		70			1.060				
Deponija Pljevlja	3						540	187 ²	1.978		
Sanacija "Čafe"	4		20 ³			29	1.838		97		
Deponija Berane	5										
Sanacija „Vrtijeljka“	6						334		195		
Deponija Bijelo Polje	7										
Deponija Kotor	8										
Sanacija odlagališta	9										
Deponija Herceg Novi	10										
Transfer stanice	11										
Ukupno B		620	55	142			4.720	187	2.270		
Otpadne vode/vodosnabdijevanje											
Otpadne vode Nikšić	1	2.002				349	8.893				1.744
Otpadne vode H.Novi	2	13.789 ⁴			595		2.033	2.534 ⁵		596	5.234
PPOV Kotor/Tivat	3	4.355 ⁴					5.212				
Kanalizacija Kotor	4	60 ⁴	1.341 ⁵		355	792					
Otpadne vode Pljevlja	5	50		720			250		4.000		800
Otpadne vode Bar	6	4.186 ⁴			700		13.000			600	6.896
Otpadne vode B.Polje	7						700		5.300		133
Kanaliz.i vodovod Luštica - Tivat	8	2.460 ⁴			79	3.481					
Otpadne vode Žabljak	9		366 ⁶	485		99 ⁵					
Otpadne vode Plav	10		34	132					2.000		
Otpadne vode Berane	11		53 ²	120		67			2.500		
Otpadne vode Cetinje	12	40		460			400		3.600		
Otpadne vode Danilovgrad	13	720			120		2.727			220	
Kanalizacija Ulcinj	14		69 ²				3.000			300	
Otpadne vode i vodosnabd.Rožaje	15	150	129 ⁷			103	1.130		1.000		

Pregled prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini

PROJEKAT	Ra ng	2013					2014				
		Kredit	Budžet	Fond. EU	Donacije	Budžet opšt.	Kredit	Budžet	Fond. EU	Donacije	Budžet opšt.
Otpadne vode Plužine	16							49			
Otpadne vode Kolašin	17		50								
Ukupno C		27.812	2.042	1.917	1.849	4.891	37.372	2.583	18.400	1.716	14.807
UKUPNO		31.413	2.097	2.639	1.849	5.457	48.548	2.770	20.909	1.716	15.073

² Izrada Glanovg projekta i revizija - ugovoreno (Kapitalni budžet)

³ Geotehnička istraživanja i geodetsko snimanje - ugovoreno (Kapitalni budžet)-prenesena sredstva Opštini Bar

⁴ Kredit KfW banke - ne prikazuje se u budžetu jer KfW vrši direktno plaćanje izvođačima radova

⁵ Shodno članu 1 tačka 1.2. Posebnog ugovora za zamjenu duga koji je zaključen sa KfW-om 2008. godine - sredstva prenesena na Rn DOO „Vodacom“ koji implementira projekat

⁶ Shodno Ugovoru o donaciji između Ministarstva osrživog razvoja i turizma i Centra za međunarodnu saradnju i razvoj (CMSR) iz Slovenije, zaključenim na osnovu Sporazuma o razvojnoj pomoći između Crne Gore i Slovenije - obezbijeđena sredstva u Kapitalnom budžetu

⁷ Izrada Idejnog projekta - ugovoreno (Kapitalni budžet)

⁸ Izrada tenderske dokumentacije za izgradnju i nadzor.

Iz prethodne tabele vidi se da je za realizaciju prioritetnih projekata potrebno u 2013. godini obezbijediti **43,458 miliona €** (31,413 miliona € kredita; 2,097 miliona € iz državnog budžeta; 2,639 miliona € iz fondova EU; 1,849 miliona € drugih donacija i 5,547 miliona € iz opštinskih budžeta), a u 2014 godini **89,016 miliona €** (48,548 miliona € kredita; 2,77 miliona € iz državnog budžeta; 20,909 miliona € iz fondova EU; 1,716 miliona € drugih donacija i 15,073 miliona € iz opštinskih budžeta).

Uglavnom su obezbijeđena sva sredstva potrebna u 2013. godini. Za projekte koji se dijelom finansiraju iz državnog budžeta, sredstva su obezbijeđena u Kapitalnom budžetu i zaključeni su ugovori za njihovu realizaciju. Takođe, iz državnog budžeta su obezbijeđena sredstva za realizaciju pojedinih projekata na Crnogorskem primorju, saglasno članu 1 tačka 1.2. Posebnog ugovora za zamjenu duga koji je zaključen sa KfW-om 2008. godine. Sredstva su već prenesena na račun DOO „Vodacom“ koji implementira projekte.

Kao što je već rečeno, prioritetnost u realizaciji projekata je ocjenjivana prema Kriterijumima za ocjenjivanje projekata. Na osnovu tih ocjena utvrđen je rang prioritetnosti za svaki od projekata koji su u tabeli prikazani redom, od projekta sa najvišim ka projektima sa nižim stepenom prioritetnosti.

Budući da se radi o velikom broju projekata, koji su već počeli ili uskoro treba da počnu da se realizuju, uokvirivanjem naziva projekata crvenom bojom izdvojeni su projekti za koje postoji vrlo visok stepen izvjesnosti da će se realizovati tokom 2013/2014. godine, dok su plavom bojom zaokruženi projekti koji su završeni tokom 2013. godine ili će biti završeni do kraja godine.

U tabelama koje slijede dat pregled planiranog trošenja sredstava za uokvirene projekte u 2013 i 2014. godini, po izvorima finansiranja.

Projekti	2013. godina							2014. godina						
	Krediti			Donacije		Budžet		Krediti			Donacije		Budžet	
	EIB	KfW	EBRD	EU	Drugi	Države	Opštine	EIB	KfW	EBRD	EU	Drugi	Države	Opštine
Vodosnabdijevanje														
Andrijevica				330				1.957			70			
Cetinje				250				3.099			69			
Golubovci-Tuzi	2.981						566	1.400						
Ukupno vodosn.	2.981	0	0	580	0	0	566	6.456	0	0	139	0	0	0
Otpad														
"Livade" Podgorica	620			70				1.060						
Nikšić				72		35		948						
Ukupno otpad	620	0	0	142	0	35	0	2.008	0	0	0	0	0	0
Otpadne vode														
Nikšić	2.002						349	8.893						1.744
Bijelo Polje								700			5.300			133
Berane				120		53	67				2.500			
Cetinje	40			460				400			3.600			
Ulcinj						69		3.000			300			
Rožaje	150					129	103	1.130			1.000			
Pljevlja	50			720				250			4.000			800
Herceg Novi	13.789			595				2033			596	2.534*		5.234
Bar	4.186			700				13.000			600			6.896
Kotor/Tivat	4.355							5.212						
Danilovgrad			720		120					3.000		300		
Ukupno otpadne vode	2.242	22.330	720	1.300	1.415	251	519	14.373	20.245	3.000	16.700	1.496	2.534	14.807
SVEUKUPNO	5.843	22.330	720	2.022	1.415	286	1.085	22.837	20.245	3.000	16.839	1.496	2.534	14.807

* Shodno članu 1 tačka 1.2. Posebnog ugovora za zamjenu duga koji je zaključen sa KfW-om 2008. godine - sredstva prenesena na Rn DOO „Vodacom“ koji implementira projekat

Napomena: Sredstva koja obezbjeđuju KfW banka i EBRD ne idu preko budžeta, već ih banke direktno uplaćuju izvođačima radova.

Izvor finansiranja	Ugovori/projekti	2013	2014
EIB	Vode i kanalizacija	5.233	20.830
	Otpad	620	2.008
KfW	Vode i kanalizacija	22.330	20.245
EBRD	Vode i kanalizacija	720	3.000
EU donacije	Vode i kanalizacija	1.880	16.839
	Otpad	142	139
Duge donacije	Vode i kanalizacija	1.415	1.496
Budžet	Vode i kanalizacija	251	2.534
	Otpad	35	-
Budžet opština	Vode i kanalizacija	1.085	14.807

5. PREDLOG ZAKLJUČAKA

1. Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj _____ 2013. godine, razmotrila i usvojila Predlog prioritetnih projekata u oblasti izgradnje komunalne infrastrukture čija izgradnja se predviđa u 2013 i 2014. godini.
2. Zadužuje se Ministarstvo održivog razvoja i turizma da, u saradnji sa Nacionalnom jedinicom za implementaciju projekata „Procon” d.o.o., Zajedničkim uslužnim i koordinacionim preduzećem opština Crnogorskog primorja „Vodacom” d.o.o. i Javnim preduzećem „Regionani vodovod Crnogorsko primorje”, nastavi da koordinira aktivnostima na realizaciji projekata u skladu sa definisanim prioritetima.
3. Zadužuje se Ministarstvo finansija da, na bazi podataka dobijenih od Ministarstva održivog razvoja i turizma o sredstvima potrebnim za realizaciju projekata u 2013. godini i ovog Pregleda prioritetnih projekata, zaključi kreditne aranžmane sa EIB kako bi opredijeljena kreditna sredstva ovih finansijskih institucija postala operativna.
4. Preporučuje se Opštini Berane da, s obzirom na pozitivan nalaz Ekspertskog tima o pogodnosti lokacije za privremeno skladištenje komunalnog otpada i ispunjenosti, zakonom utvrđenih uslova, za izgradnju sanitarne deponije, preduzme sve potrebne mjere na stvaranju prepostavki za privremeno skladištenje komunalnog otpada i izgradnju deponije na lokaciji Vasove vode.
5. Vlada Crne Gore preporučuje jedinicama lokalne samouprave da, u skladu sa Pregledom prioritetnih projekata u oblasti komunalne infrastrukture čija realizacija se predviđa u 2013 i 2014. godini, pribave potrebne dozvole i saglasnosti i riješe imovinsko-pravna pitanja za lokacije na kojima je predviđena izgradnja objekta i da za svaki pojedinačni projekat formiraju tim koji će biti zadužen za praćenje njegove realizacije.